

Taassünnipäev tõi eestlased Eesti Ema juurde

Rahvusringhäälingu üks telesaatejuhte õnnitles taassünnipäeval, 16. novembril oma kolleegi ning tunnistas samas, et ta küll täpselt ei tea, mida see päev tähendab. Lubas järele uurida; hea seegi. Keskerakond aga korraldas 22. taassünnipäeval Eesti Ema juures Rõuges meeleavalduse, sest nagu ütles Riigikogu saadik Inara Luigas: kui on raske, tullakse ikka emale kurtma.

ILMAR VANANURM
tekst ja fotod
Võrumaa

Jääb vaid loota, et mõni, kes ka seni ei teadnud, juhtus siiski nägema 22 aasta taguste sündmuste dokumentaalkaadreid, mida näidati ETV ekraanil 14.

ja 16. novembril. Keskealised ja vanemad kindlasti mäletavad neid aegu härdusega, aga noorematele teadmiseks: 16. novembril 1988 võttis tollane Eesti NSV Ülemnõukogu vastu iseseisvusdeklaratsiooni. Deklaratsioonis oli muu hulgas kirjas: "Eesti NSV

suveräniteet tähendab, et talle kuulub tema kõrgeimate võimu-, valitsemis- ja kohtuorganite näol kõrgeim võim oma territooriumil. Eesti NSV suveräniteet on terviklik ja jagamatu."

Riik taandub maapiirkondadest

Kaks aastat tagasi peetud kõnes ütles president Toomas Hendrik Ilves: "Just selles, et rahva tahtest sai ka Toompea tahe, võimegi näha suveräänusdeklaratsiooni keskset kohta meie lähiajaloo." Paraku on Toompea ja valitsus

aasta-aastalt kaugenenud rahvast kui riigi olemuse alusest ja mõttest ega kaitse kõiki oma kodanikke. Ilma territooriumita ja ilma rahvata aga ei saa olla riiki.

Tänavuse taassünnipäeva hommikul Keskerakonna liikmed süütasid Tartu-, Põlva-, Valga- ja Võrumaa omavalitsuste piiridel sajad küünlad, et juhtida avalikkuse tähelepanu riigi taandumisele maapiirkondadest. Pärastlõunal koguneti Rõugesse, Eesti Ema monumenti juurde miitingule, kus väljendati oma seisukohti plakatite

kaudu ja peeti kõnesid.

Emad ei sünnita lapsi töötuteks

Riigikogu liige Georg Pelisaar ütles, et 22 aastat tagasi, murranguliste sündmuste alguses, olid kõik Eesti pered ootusärevuses. Noil aastail sündinuid võib pidada Eestimaa lootuselasteks. Kahjuks pole tänaseks kõikide lootuselaste lootused oma riigi suhtes täitunud. „Ükski ema, kes sünnitab lapse, ei taha, et tema laps jääks töötuks või peaks sunniviisil oma kodupaigast lahkuma. Ükski eesti ema ei sünnita oma

lapsi töötuteks, ei sünnita veendumuses, et lastel oma kodupaigas kohta pole. Täna realsus on selline, et 40 protsenti noortest on tööta, maanoortest veelgi suurem osa.

Ka praegune koolitussüsteem ei taga kahjuks töökohta, veel vähem maal. Paljud pered peavad küladest lahkuma, sest enam pole tööd, poodi, kooli, ühistransporti ega naabreidki. Eestimaa külas neid peresid lihtsalt enam ei vajata.

Juhtkiri

Meie valik on teistsugune poliitika

KADRI SIMSON
Keskerakonna aseesimees,
Riigikogu Kesksraktsiooni esimees

Möödunud nädalal arutati Riigikogus tuleva aasta eelarvet. Täiesti teadlikult võttis Keskerakond arutelu tempo maha. Me ei soovi, et riigi tähtsaimat dokumenti menetletaks kiirkorras. See jätkaks mulje, et valitsusepoolsete maksumõjude mõjul vohama läinud hinnatõus on paratamatu ning riigieelarve täitmise linnade, valdade ja perede eelarvete pealt ainuvõimalik.

Kolm aastat majanduslangust on nõudnud inimestelt erakordset mõistvust ja kannatlikkust, valmisolekut loovutada märkimisväärne osa oma senisest sissetulekust. Valitsusepoolseks raviks on olnud kriisielarved, mis nägid ette pretendentitult suuri maksumõjude ja valusaid sotsiaalkärpeid. Käibemaksu tõstmine ja aktsiiside lisamine on viinud igalt perelt ainuüksi tänavu ligi 4500 krooni enam raha välja kui aasta tagasi. Majanduslangus tõi meile Euroopa Liidu ühe rängema tööpuuduse. Oludes, kus majandus on taastumas, tuleb ka nentida, et kriisija-poliitikat ei saa rakendada lõputult. Järgmine eelarve ei paku endiselt lahendusi tänastele valukohtadele. Samas on just eelarve see dokument, mis saaks pakkuda lahenduse tööpuudusele, ära hoida maaelu hääbumise, lõpetada kohalike omavalitsuste alarahastuse. Eelarve võimalused annaksid aluse alandada toasooja

kõrget hinda, ohjeldada kiiret toiduainete hinnatõusu ning langetada põllumeestele kehtestatud kõrgeid aktsiise.

Kahjuks praegune eelarve neile probleemidele lahendusi ei paku.

Valitsuse seisukoht on, et üldise hinnatõusu takistamiseks ei peagi midagi ette võtma. Tegevuse asemel kuuleme lihtsustatud maigutusi, et ega valitsus poes hindu ei määra. Aga tegelikult nendib ka Eesti Pank, et meie suure hinnatõusu taga on olnud administratiivsed meetmed. Eesti Pank hoiatab, et meie inflatsioon jääb lähiaastatel euroala keskmisest kõrgemaks, ja mitte ainult väliste tegurite, vaid ka administratiivsete meetmete tõttu. Seega, kui alandada valitsuse ja Riigikogu enamusel toetatud makse, oleks võimalik ka Eestis jõuda olukorda, kus toiduainete hinnatõus ei ole enam üle kolme korra kiirem kui Euroopa Liidus keskmiselt.

Riigieelarve eelnõu, mis näeb ette jätkata tõstetud makse ja kõrgete aktsiisidega, tähendab, et jäetakse kasutamata võimalus hinnatõusu ohjeldada. Valitsuse poliitika räägib vaid eelarve defitsiidist, inimeste toime-

tulekuraskusi eiratakse. Küsimuseks jääb, kes kannab koormat suhteliselt rohkem ja milliste maksudega seda tehakse. Riik, mis oma inimestest lugu peab, ei saa rahulduda lihtsa koelise maksusüsteemiga, mis koormab väiksema sissetulekuga inimesi, nii et nad seda koormat kanda ei jõua, ja jagab hüvesid kõige jõukamatele. On ju üsna selge, et kaused maksud ja teised hinda tõstvad meetmed, eeskätt põllumeeste kütuseaktsiis, mis on selle valitsuse ametisse astumisest 2007. aastal tõusnud ligi kaks korda, ja elektriaktsiis, mida see valitsus tõstnud viis korda kõrgemaks kui EL nõuab, tähendavad otseseid hinnatõuse.

Keskerakonna valik kuulub selgelt teistsugusele poliitikale. Aktsiise ja käibemaksu tuleb esmavaljalike kaupade ja teenuste puhul vähendada ning püüda leida riigil vajalikuks tegutsemiseks puudujäävat osa õiglasemalt jaotatud tulumaksu abil.

KESKMÕTE:
Keskerakond seisis
ööistungil ja seisab
edasi sellise riigi-
eelarve eest, mis
aitab kriisist taastu-
val riigil teha meie
inimesi hoidvaid
otsuseid.

Tuleva aasta eelarves on vastusetta jäetud ka küsimus: millal saavad linnad ja vallad tagasi osa tulumaksust, mis neilt 2009. aastal üheainsa hääletusega ära võeti? Riigi rahanduse Euroopa meistri tiitliga on kerge hoobelda, kui selle eest pannakse maksta keegi teine.

Valitsuses ettevalmistatud eelarve on ebaõigluse põlistamise eelarve. Ebavõrdselt jaotatud maksukoormus soovitakse põlistada, juba kirjutab rahandusminister Jürgen Ligi oma Euroopa kolleegidele, et peale valimisi on plaanis tarbimismakse veelgi tõsta. Põlistada soovitakse ka valusad kärped nagu matusetootuse kaotamine, koolilõuna vaikne tasuliseks muutmine, sest riigipoolne toetus enam kuidagi ei kata kallinenud toidu hinda, samuti tudengite stipendiumide ning politseinike palkade vähendamine.

Eestile ei piisa vaid keskvalitsuse tasakaalust, sest ainult linnade ja valdade toimetulek tagab hea elukeskkonna kõikjal üle riigi. Samuti ei tohi Eesti valik olla maksukoormuse panemine eelkõige neile, kellel maksumatavat sissetulekut ei pruugigi olla – lastele, pensionäridele ja töötajatele. Ka nemad peavad sööma ja vajavad talvel toasoojust, kuid tulumaksu alandamisest või sotsiaalmaksu ülempiiri kehtestamisest ei võida nad midagi. Riigieelarve on see mehhanism, mis aitab kriisist taastuval riigil teha selliseid otsuseid, mis hoiaksid meie inimesi. Selle nimel Keskerakond oma muudatusettepanekute eest ööistungil seisis ja seisab edasi.

nädala nupud

Euro on Eestis poliitiline, mitte majanduse teema

Reformierakondlased saatsid postkastidesse kohe eurokalkulaatori järel oma hõiskavad sõnumid. Näiteks peaminister Andrus Ansipi nõunik Arto Aas ja Riigikogu aseesimees Keit Pentus teavitasid rahvast infotelefooni kaudu, mil moel me peagi eurosooniga ühineme. Tegu on selgelt valimispropagandaga, mille abil "oravad" end kiites loodavad hääli koguda. Eurole üleminek on selle erakonna poliitilise strateegia osa.

EBS-i USA-st pärit õppejõud Robert Pefferly märkis tänavu juulis Eesti uudiseid vahendavale ingliskeelsele portaalele *Estonian Free Press* antud intervjuus, et euro tulek Eestisse on viimase 6–10 kuu jooksul olnud peamiselt poliitilise võitluse aine. Ta väitis, et euro kasutuselevõtt on lakanud olemast majandusteema.

Pefferly pidas eurost märksa olulisemaks teemaks kõrget tööpuudust, mille tegelikud näitajad Eestis on tema hinnangul skandaalsed, jäädes varjatuks tänu ametnike manipulatsioonidele registreeritud tööpuuduse ümber. „Kuigi majanduskriis tabas kogu maailma, on paljud Eesti majandusprobleemid Eesti enda tekitatud,“ ütles Pefferly. Tema sõnul on Eesti suurimaks rikkuseks noored, mistõttu on kurb vaadata, kuidas valitsus ja äriühingud lasevad andekamatel ja väljapaistvatel noortel riigist ära minna.

Kesknädal jagab USA teadlase seisukohti. „Oravad“ võiksid oma infotelekestel inimesi teavitada kõrgest tööpuudusest ja anda konkreetseid vastuseid, miks Eestit on tabanud andekate massiline väljaränne. Ka tuleks kõnelda sellest, kuidas eurosoon praegu hinge vaagub. Akadeemia Nord majandusprofessor Ivar Raig väitis, et euro ei pruugi pikaks ajaks püsima jääda: „Pole enam seda optimaalset valuutapiirkonda. Pole sarnase majandustsükli ning arengutasemega riike nagu on Saksamaa, Prantsusmaa ja Beneluxi riigid, kes on eurosooni keskne südamek ja kes on väga murelikud ja rahutud selle pärast, mis toimub Euroopa Liidu äärealadel,“ selgitas Raig Tallinna Ülikoolis *Studia Generalia* loengus.

Reformierakondlased ei soovi sellest midagi kuulda, sest nemad on teinud euro oma poliitiliseks instrumendiks, mille najal püritakse Riigikogu valimistel võimule. Kui rahvale sellest tühjast kõmnast piisab, siis valitaksegi Ansip tagasi, mis siis, et rahakotis puhub tuul, olgu euro või kroon.

Rahvaliidu kongressil: riik on külad maha jätnud

Tänavu juba kolmandat Rahvaliidu kongressi tervitas Tartus Riigikogu maaelu komisjoni liige Arvo Sarapuu (*pildil*), kes tänas Rahvaliitu senise töö eest ja rõhutas maaelu-missiooni jätkamise tähtsust. Sarapuu nentis, et Rahvaliidu fraktsioon on parlamendist lahkunud. „See ei tee meile rõõmu, sest Rahvaliit, küll väikeste jõuna, suutis olla tugev partner, seismaks koos meiega vastu tänasele valitsusele, kelle poliitika tagajärjel kiratseb põllumajandus ning üha süvenev sotsiaal- ja majanduskriis halvab maainimeste toimetulekuvõimet,“ rääkis Sarapuu.

Sarapuu ütles, et tal on kurb, et nii on läinud, kuid et me ei saa laskuda minevikku taga nutma, vaid peame koos hindama olukorra tõsidust ning seadma oma järgnevad tegevuskavad. „Täna Rahvaliidu omavalitsusjuhte, kes on vankumatult vastu pidanud, vaatamata valitsuse karmidele kärbetele, ning hoidnud maapiirkondi ja juhtinud valdu pühendunult ja südamega,“ lisas Sarapuu. Ta pidas Rahvaliidu panust noore riigi kujunemisel märkimisväärseks.

Keskerakonnal on Sarapuu hinnangul olnud Rahvaliiduga suurepärase koostöö, sest koos on seistud ühishäärtuste eest. „Meie valitsemisel läks Eestil hästi! Keskerakonna eestvedamisel ja tänu Rahvaliidu koostööle tuli pärast kümnet aastat vaikimist taas kokku maarahva kongress.“ Sarapuu ütles, et Keskerakond on hetkel ainus jõud, kes suudab reaalselt maaelu eest seista ja maarahva kongressi otsused ellu viia. „Me kõik siin saalis teame, mida on Reformierakonna üliliberaalne poliitika teinud maal! Suletud metskonnad, postkontorid, poed, koolid, bussiliinid on kinnitus sellele, et riik on lahkunud Eesti küladest.“

„Demokraatliku riigi üks tunnuseid on küll erakondade arvukus, et tagada erinevate ühiskonnagruppide huvide tasakaal, kuid praegu tuleb otsustada, kas erakond on eesmärk iseeneses või vahend eesmärkide saavutamiseks,“ märkis Sarapuu, lisades lõpetuseks, et ühe erakonna jätkusuutlikkus seisneb väärtustes, mida ta kannab, ning selles, kuidas ta suudab neid ellu viia. Ta kutsus kõiki vastutustundega vaatama endasse ja küsima: kas Rahvaliidu missiooni järjepidevuse kandmiseks ja selle elluviimiseks on täna olemas reaalseid teid ning kuidas need väärtused ja ideed säilitada ning neid edasi kanda?

HIIBUSE NÄDAL

RIIGIKOGU SPIIKER TÕÕHOOS

KESKNÄDAL

Address: 10130 Tallinn,
Toom-Rüütli 3/5

Tellimine ja levik: 6 177 717
Toimetajad: 6 274 573
6 274 571
6 274 583

Toimetus käsikirju ei tagasta.
Kesknädalas ilmunud artiklid
väljendavad nende autorite arvamust,
mis ei pruugi kokku langeda toimetuse omaga.

Peatoimetaja:

Urmi Reinde

urmi@kesknadal.ee

Poliitikatoimetaja:

Ivari Vee

ivari@kesknadal.ee

Uudistejuht:

Indrek Veiserik

indrek@kesknadal.ee

Toimetaja:

Tiit Maksim

tiit@kesknadal.ee

Algus esilehel

Taassünnipäev viis Eesti Ema juurde

See on riigi poliitika tagajärg, mitte kohalike tegematajätmine. Vajame taas riiklike meetmete kehtestamist, mis tagaksid ettevõtjatele maa- piirkondades soodustusi," kõneles Pelisaar.

Vajadust hoida elu igas maa- nurgas tuletas meelde ka Arvo Sarapuu: „Oleme kõik maalapsed, kui aga satume linnaparketi peale, siis tihti unustavad paljud maakooli puupõranda, kust algab tegelik elu. Ükskõik, kus Eesti nurgas peavad lastel olema võrdsed võimalused. Ka Euroopa Liidus saame olla edukad, kui erisusi ei tehta ja kõigil liikmesriikidel on võrdsed võimalused.

Eesti läheb edasi vaid siis, kui suudame seista õlg õla kõrval ja üksteist toetada, just nii nagu taasiseseisvudes.“

Meie siin hakkame vastu!

Valgast, Võrust, Põlvast, Elvast ja Rõngust kohale sõitnud noorte ja vanade käes olevatelt plakatitelt võis lugeda:

„Seisame iga bussiliini, postkontori ja poe säilimise eest!“

„Eesti kartul ja liha Vene supermarketitesse!“

„Peatame toiduainete kiire hinnatõusu!“

„Toetada põllumeeste ühis-

SÜDA: Eesti Ema juures meelt avaldanud inimesed süütasid punastest küünaldest südamekujulise ringi. Pildil asetab oma küünalt Riigikogu liige Inara Luigas.

tegevust!“

„Maamehe unistus – Eesti kord ja Peterburi turg!“

„Eesti kartul igasse Eesti kooli!“

„Taastada riigi osalusega ühistuline keskpank!“

„Hoiame maakooli ja taluperesid!“

„Ka maalapsed väärivad parimat!“

„Täna Lukas suleb maakoolid, homme ülikoolid.“

„Valitsuse viisaastak: noored töötud Euroopa esirinnas...“

„Meie ei tulnud siia Eesti Ema kuju manu kui turistid. Me oleme omad, kohalikud, maainimesed,“ kõneles riigikogulane Inara Luigas oma kodukandi keeles. „Ikka tullakse ema juurde, kui on raske. Me tulimegi siia sõnumiga: elu maal on raske, kohati võimatuks läinud. Miks peavad maamajad ja hällid neis maamajades tühjaks jääma? Meie hakkame sellele olukorrale vastu!“

„Praegu on veel kõik võimalik. Järgmise aasta riigieelarvesse tuleb lisada maaelu paremaks muutmise meetmed,“ kõneles Luigas Eesti Ema kuju ees.

Miitingulised Rõuges nõudsid maakoolide ja taluperede hoidmist.

Ilmar Vananurm

Kesknädal kaitseb Prisket

Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumi kauaaegse kantsleri Marika Priske (pildil) kohta ei oska Kesknädal küll midagi halba öelda.

Vastupidi, ta on töötanud koos väga erinevaid poliitilisi jõude esindavate ministritega – Atoneniga Reformist, Savisaarega Keskest ja Partsiiga IRL-st. Kindlasti on ta olnud töökas, püüdlid ja truu riigiametnik, hea haridusega (Tartu Ülikool) ja nüüd ka juba pika kogemusega.

Kapo on Priskele esitanud kahtlustuse, nagu oleks ta mõjutanud kaht ehitusfirmat omavahel kokku leppima, et teedeehitus algaks ja et riik eurorahadest ilma ei jääks. Selle teadmise taustal tundub süüdistus olevat pseudo – nii kohalikud omavalitsused kui ka riigiasutused soovivad kõik, et ehitused ei jääks kohtuvaidlustes toppama ega veniks aastaid. Ka näiteks Tallinnas seisab mitu objekti, mis edasi ei liigu, ja ehituskavad, mida linn plaanib ellu viia, lähevad raisku. Näiteks jamad Ülemiste ristmiku ja Kultuurikatla. Priske on siin lihtsalt hammasrataste vahele lükatud. Kesknädalale hoopis näib, et käib järjekordne justiitspoliitika ja kapopoiste ühisetendus „Vaadake kui tasakaalukad me oleme“, kahtlustame nii keskerakondlasi, rahvaliitlasi, reformiste kui ka isamaalasi – neid viimaseid seni pundis ei olnudki ju. Etenduse esimeses vaatuses näeme seega seal rippumas majandusministeeriumi püssi, viimases vaatuses võime küllap näha, et pauk tuleb hoopis Keskerakonna kapsaaeda! Ettevalmistus on tehtud, tasakaal on tagatud, ja nüüd võib varsti jälle opositsiooni tuuseldada. **Kn**

Loe veel lk 7!

Valitsusliit mahitab petturist riigiametnikku uuele kõrgele ametikohale

Kaitseministeeriumi endine kaitsepoliitika ase- kantsler Margus Kolga (pildil) anti 2003. aastal kohtu alla süüdistatuna ametiseisundi kuritarvitamises, võltsimises ja riigisaladuse avalikustamises. Süüdistuse kohaselt tellis Kolga ministeeriumi poolt mitme aasta jooksul tõlketõlde oma emale kuuluvat OÜ-st Kerti. Peale asekanterid said tehingust varalist kasu tema elukaaslane, kes oli enamikul juhtudel vahetu tõlkija, ning teised sugulased ja tuttavad.

Pärast kriminaalmenetluse alustamist üritas Kolga rikkumist varjata, võltsides Kaitseministeeriumi ja OÜ Kerti vahelist lepingut. Kohus mõistis Kolga toimepandud kuritegudes süüdi ning karistas teda rahalise karistusega. Eksivad need, kes arvavad, et seepeale sai Kolgast ühiskondlik paaria. Vastupidi, 2007. aastal asus ta tööle Välisministeeriumisse kõrgele ametikohale. Viimaste uudiste

kohaselt saab Kolgast koguni Eesti suursaadik ÜRO-s.

19. oktoobril soovis Riigikogu Keskraktsioon välisminister Urmas Paetilt teada, miks tema haldusalas usaldati kuriteos süüdi mõistetule vastutav ametikoht? Avaliku teenistuse seaduse §16 lõike 5 kohaselt ei või võtta teenistusse isikut, keda on haldus- või kriminaal- korras karistatud korruptiivse teo eest.

Paet viitas oma vastuses õiguskantslerile, kes on asunud seisukohale, et karistus on ajutise iseloomuga seisund, mis tekib karistuse mõistmisega ja lõpeb karistuse kustumisega või kustutamisega. Kolga karistus kestis 2006. aastal. Seega Kolga palkamise puhul oli kõik juriidiliselt korras. Õigusesse rüütatud seaduste väänamise tsemenditeerimisele „oravate“ kasuks

on õiguskantsler Indrek Teder viimastel aastatel omalt poolt tõepoolest palju kaasa aidanud. Riigikogu liige Toivo Tootsen (Keskerakond) märkis parlamendis tabavalt, et Välisministeerium on üks neid ministeeriume, mis on kõrge- datud tähelepanu all ja kus lisaks seadusetäitmisele peaks jälgima ka üldsuse arvamust ja eetilisi kaalutlusi.

Kesknädala hinnangul sõna *eeitika* Reformi leksikonis üldse puudub, või siis suhtutakse sellesse silmnähtavalt perversse künismiga. Kolga ei ole oma süülist käitumist kordagi avalikult kahetsenud. Pärast rahavargust asekanter- rina puhkas ta kolm aastat, misjärel maandus Välismini- steeriumisse auväärsele ameti- kohale poliitikaosakonda.

Mida peaksid Kolga juhtumist järeldama tavakodanikud, eriti meie noored? Kas seda, et kõrgele positsioonile jõuavad ka need, keda on karistatud kuritarvituste eest oma ametikohal? Ja et tuleb vaid kuuluda võimuloleva kliki semuderingi? Kas tõesti on Reformi jaoks Eestis ausate inimeste limiit otsas? Eesti on liiga väike riik, et lubada endale korruptiivset korporatiivsus- t. Kohtus süüdi mõistetud inimese edutamine avalikus ametis annab märku, et Eesti on Reformierakonna juhtimisel moraalselt mandumas. Sellest tulenevat võigast lehka ei suuda hajutada ka kurikuu- lus JOKK.

Indrek Veiserik

Lapsed süstla otsas

Tallinna Laste Turvakeskuse juhi Erki Korpi (Keskerakond) sõnul on keskkuses tänava suurenenud süstivate lapssõitlaste arv. „Mitu meie turvakeskuse tüdrukut elasid enne turvakeskusesse sattumist vanemate meestega, kes kaubitsevad fentanüülga. Tüdrukud ise süstisid ennast ja nende kaudu levitati aineid ka koolides.“

Korpi sõnul oli paar eelmist aastat süstivate sõitlaste arv keskkuses marginaalne, nüüd on neid juba arvestatav hulk. Eriti rängalt on n-õ süstla otsas just tüdrukud. Kui varem oli alaealisi alkoholi- sõitlasi turvakeskuses rohkem kui uimastipruukijaid, siis nüüd hakkab vaekauss Korpi sõnul teisele poole kalduma. „2009. aastal oli kaks kolmandikku alkohoolikuid ja kolmandik narkosõit- lasi, sel aastal on enamik suure- maid poisse ja tüdrukuid narko-

taustaga,“ tõdeb Korp, kuid lisab, et enamasti on tegemist siiski segatarbimisega – manustatakse seda, mis parasjagu käepärast. „Segatarbimine on ka narkootiku- mide puhul – pruugitakse seda, mis kätte satub. On heroini, korgi- jooki, amfetamiini, kanepit, LSD- d.“

Nii mõnegi 14–15-aastase puhul on tegemist juba tõsise sõltu- vusega. Turvakeskusesse tulles kannatas ränkade võõrutusnä- hude all ligi viiendik noortest.

„Väga paljud meie lapsed on uimasteid pruukinud juba mitu aastat,“ tõdeb Korp.

Ly Kallas Põhja prefektuuri kor- rakaitsebüroost märgib, et poliit- seisustatistika kohaselt on alaealiste puhul uimastipruukimist varase- mast vähem fikseeritud. „Samas ei saa selle järgi otseselt väita, et noorte hulgas on narkootikumide tarvitamine samuti vähenenud,“ tunnistab Kallas. „Tegelikuses on endiselt noori, kes paar aastat tagasi, kui majandus kasvas kiiresti ja noorte taskuraha oli arvestatav, uimastite tarvitamist alustades ei mõelnud sellele, mil- liseks probleemid kasvavad.“

Tavaliselt saavad probleemid alguse väiksematest pahedest – esmalt sigaretid ja vesipiip, siis

alkohol. „Kui joomisest enam kaifi ei saa, minnakse järgmiste ainete juurde. Lõpuks ma ei tea, mis seal kõik kokku ära proovi- takse, eksperimenteeritakse,“ räägib Korp. „Igasugust jama annab endale sisse tõmmata: väl- gumihkligaasi ninna – tekitavat hallutsinatsiooni, mitmesuguseid seemi süüakse, internetist saab helikaifi. Maailm on nii kirju, et ei oskagi aimata, kust igalt poolt võib kaifi kätte saada. Asjad lähevad järjest halvemaks, mingist hetkest nad enam sellest enam mõnu ei tunnegi, on lihtsalt rutiin, mida väikeses seltskonnas elatakse. Varastavad, luusivad, müüvad, diilerdavad.“

Allikas: Pealinn 22.11.2010

Jänese–Ansipi ülbuse pööbli suhtes

Kultuuriminister Jänese on enda sõnul „järeldaaja“, aga mitte „korraldaja“. Peaminister Ansipi kaitsekõnes Jänesele ei olnud midagi uut – tavapärane ülbuse kogu üle- jäänud pööbli suhtes.

Arvan, et Andres Siitanit (ERSO vallandatud direktor – *Toim.*) võib sajas surmapatus süüdistada, kuid täiesti arusaamatu on ministri seisukoht, et tema ei vastuta ega peagi vastutama oma haldusalas toimuva eest! Kuninganna, kellel voli keelata, lubada, „lasta“!

Neeme Järvi väljendas end ilmselt ainuõigelt, et on tekkinud endise nõukogudeaegse juhtimisstiiliga võim. Pole ka imestada, sest suurem osa võtmepoliitikutest on ju endisaegsed nõukogude nomenklatuuri esindajad (Kallas, Ansip, Lang). Kuulnud mitmeid intervjuusid Vikerraadiost, sai mulle selgeks, et ministeeriumi nõunik, kes on küll maksumaksja palgal, PEAB OLEMA MEELSUSELT valitseva võimu esindaja – seega reformist nagu Jäneksi. Kompetentsus ei ole tänapäevanõue! Meelus on tänapäevanõue, nagu võimurid tihti nõukaaega iseloomustavad. Igihaljas deviis: rääkida tõtt! Rääkida ainult tõtt! Kuid mitte KOGU TÕTT!!!

Alar Sepper, kodanik

Iirimaa võlakriis testib euro elujõudu

Eesti liitub 1. jaanuaril 2011 euroga, mis on siiani käibel olnud vaid kaheksa aastat, elades liikmesriikides läbi suuri kriise. Rahandusminister Jürgen Ligi sõnul on Eesti osa euro stabiilsust tagavas fondis 12,4 miljardit krooni. Reformierakonna euro-unistuse hind on 5,3 korda kallim kui vanemapalga 2,3 miljardit krooni aastas.

VIRGO KRUVE
ettevõtja

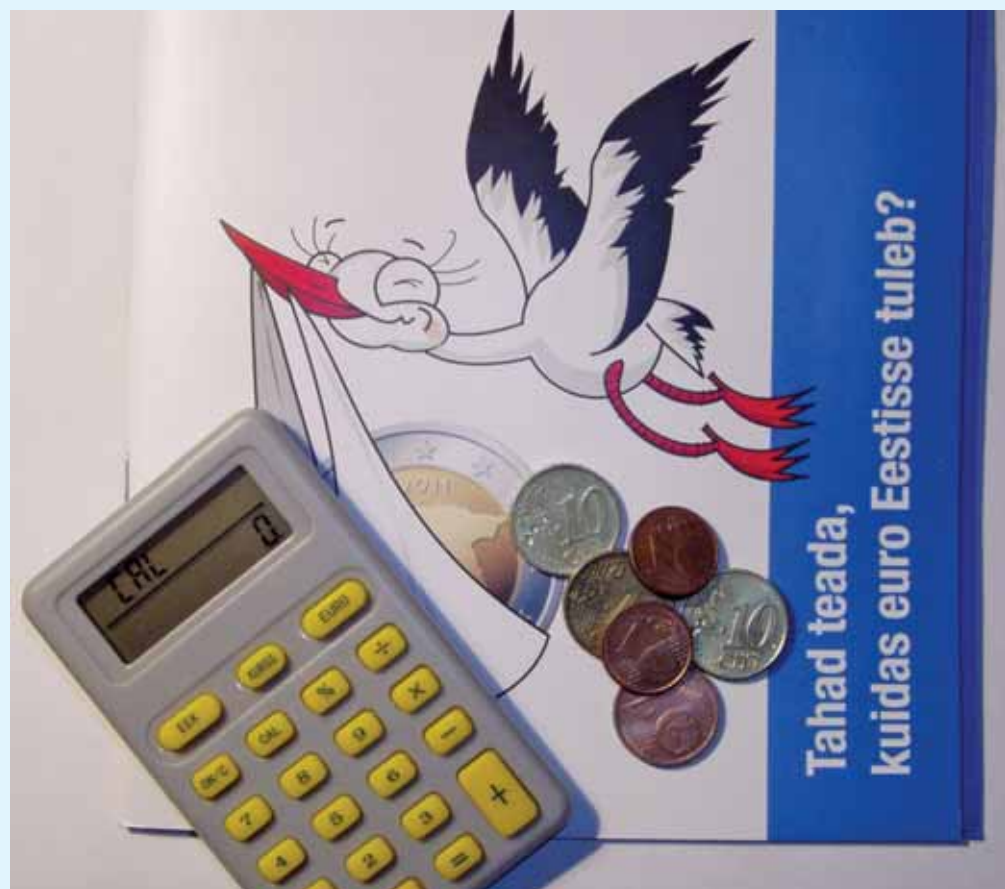
Möödunud pühapäeval teatas Iirimaa rahandusminister Brian Lenihan riigi valmisolekust vastu võtta Euroopa Liidu ja IMF-i pakutav umbes 90 miljardi euro suurune laenupakett. Tegemist on kevadise Kreeka päästmise järel juba teise liikmesriikide laenupaketiga ühishaha kasutajale, tekitades küsimusi euro elujõust. Rahaturud spekulatsioonid juba vajadusega päästa ka raskustes olevad Portugal, Hispaania ja Itaalia.

Kui Kreeka „loomingulisest raamatupidamisest“ tulnud eelarvekriis maksis umbes 110 miljardit eurot peamiselt Saksamaa raha, siis Iirimaa puhul ootavad rahaturud 45–90 miljardi euro suurust laenupaketti, sõltuvalt sellest, kas lisaraha vajab ainult riigieelarve või vajavad seda ka kommertspangad.

Hiljuti tõusid riigi võlakirjade intressid üle 9% ja rahvusvaheline valuutaturg dikteeris iirlastele laenupaketiga nõustumise. Möödunud reedel protestiti Dublinis laenu vastu plakatitega, millel Euroopa Liidu ja IMF-i abi-paketti seostati erastamise ja kärpimiste nõuetega ning tööpuuduse suurendamisega. Argentiina, Läti, Islandi ja Kreeka kriisid ning laenupaketid on näidanud, et laenude hinnaks

Liidu liikmesriikidele. Meedias ilmus pikki arutlusi Iiri majandusime ehk Keldi tiigri teemadel ja meile räägiti, et Euroopa Liidu liikmena suudame ka meie seda edulugu korjata. Peaminister Andrus Ansip unistab Põhjamaa tiigriks saamisest, aga omaegsed Kagu-Aasia tiigrid Tai ja Indoneesia lõpetasid 1997. aastal samuti võlakriisis nagu Island või Iirimaa.

1960. aastal oli Iirimaa Euroopa vaesemaid riike ja selle elatustase oli 60% Euroopa keskmisest. Vaevalt 50 aastat hiljem, 2007. aastal oleks Iirimaa SKP olnud 146,3% Euroopa Liidu keskmisest ja Luksemburgi järel teisel kohal. Kuidas oli võimalik, et Iirimaa majandus suutis nii lühikese ajaga sedavõrd palju tõusta? Kui 1980-ndateks oli Iiri majandus suutnud inimesed põllumajandusest ära tõmmata linnadesse, siis 20 aastat hiljem oli see SKP järgi peaaegu Euroopa Liidu juhtiv majandus. Tegemist oli välisraha sissevoolul rajaneva majandusega ehk laenu-mulliga. Praeguseks ajaks on rahvusvahelistel pankadel Iirimaa vastu nõudeid 535 miljardi euro väärtuses. Sellest Suurbritannia 109, Saksamaa 101, USA 51, Belgia 40, Prantsusmaa 37, Jaapan 20 ja teised 179 miljardit eurot. Riik on võlakoorma all ägavat pangandust toetanud juba 350 miljardi euroga.

Riik teavitab euro kasulikkusest voldiku ja kalkulaatoriga, kuid jätab euroga liitumise tegeliku hinna ütle mata.

on eelarve kärpimine ja sellega kaasnev majanduskriisi süvendamine. See on sama, kui keskaegses meditsiinis aadrilaskmine, sest raha on majanduse vereringe ja selle vähen-damine mõjutab ka tugevaid firmasid, sest hirmutab tarbijat.

Suvel läbisid kõik Euroopa ja Iirimaa pangad stressitesti, millega katsetati nende valmisolekut majandusolude halvenemiseks. Mängiti läbi halbade laenude riskid, aga ei testitud ega osatud ette näha olukorda, kui rahaturgudel kaob ära usaldus terve riigi pankade vastu ja laenuintress mitmekordistub. See asjaolu tingibki Iirimaa laenuabi-vajaduse.

Iiri majandusime osutus laenumulliks

Veel viis aastat tagasi toodi Iirimaad eeskujuks Eestile ja teistele värskelele Euroopa

Suurimad abisaajad on *Allied Irish* pank 34 miljardi, *Anglo Irish* pank 23 miljardi ja *Irish Nationwide* 2,7 miljardi euroga. Võrdlusena olgu toodud Eesti Vabariigi käesoleva aasta eelarve – 5,73 miljardit eurot või 89 miljardit krooni.

Eelmine aasta oli Iirimaa jaoks üle aastakümnete esimene, mil riigist lahkus rohkem inimesi kui sinna saabus. Käesoleval aastal lahkub majanduskriisis riigist iga kuu umbes 5000 inimest, kinnisvara hinnad on langenud 50%, riigieelarve on 32% defitsiidis, riigi võlakirjade eest tuleb investoritele maksta suurt, 9-protsendist intressi ning peaminister Brian Coweni valitsust tabasid valitsuskriis ja erakorraliste valimiste korraldamise nõue.

Kui iirlased nautisid euroajal majanduskasvu, siis Eesti siseneb sinna majanduskriisis olles. Euro on mõru, nagu üleliigse suhkru trahv ja sellest vähemalt 15 korda kallim.

Poliitilise ka

Ei maksa pimesi uskuda, mida räägitakse. Keskerakonda toetavad jõuliselt pensionärid, kuid toetavad ka paljud noored. Keskerakond on eestlaste seas Isamaa ja Res Publica Liidust populaarsem, tugev üle Eesti ja Tallinnas endiselt enim eelistatud erakond.

JÜRI RATAS
Riigikogu aseesimees

Mida lähemale tulevad valimised, seda suuremat tähtsust omandavad avaliku arvamuse uuringud ning neid tähelepanelikult ka jälgitakse. Kuid harva aga süvenetakse, mis on suurte arvude taga.

Mul on käepärast AS Turu-uuringute värskeimad, oktoobris läbi viidud uuringu tule-mused.

Neis on mõndagi põnevat. Eriti kui vaadata, millised on erakondlike eelistused vastajate vanuse, suhtluskeele, elamispiirkondade, inimeste sotsiaalse staatuse ja sissetulekute lõikes.

Need tulemused lükkavad ümber nii mõnedki avalikkuses usinalt levitatavad müüdid. Kusjuures olgu tähele pandud, et uuringutulemused kajastavad Eesti kodanike arvamust.

Keda toetavad eakad?

Väga sageli on väidetud, justkui toetaks Keskerakonda üksnes eakad inimesed, samas kui kõik teised ülekaalukalt toetavad paremerakondi. Samuti on viimasel ajal kinnitatud, justkui kuuluks pensionäride toetus Reformierakonnale. Kuidas on tegelikult?

Keskerakonna toetus eakamate inimeste seas on tõepoolest suurim. 50–59-aastastest toetab Keskerakonda 28% valijaist, Reformierakonda 18% ja IRL-i 6%. Üle 60-aastaste seas on Keskerakonna edumaa Reformierakonna ees veelgi suurem. Keskerakonda toetab 60–74-aastastest 27%, Reformierakonda 12% ja IRL-i 5%. Konkreetsetel pensionäridest toetab Keskerakonda 28% ning Reformierakonda 12% ja IRL-i 2%. Seega on kahe paremerakonna toetus pensionäride seas kokku ikka kaks korda väiksem kui Keskerakonna toetus.

Keda toetavad noored?

20–29-aastaste seas pole vahe Keskerakonna ja Reformierakonna vahel sugugi suur. Reformierakonda toetab neljandik, Keskerakonda viiendik alla 30-aastastest valijatest.

IRL-i toetus on noorte puhul Keskerakonnast ligi kaks korda väiksem, 11%.

Täpselt samas järjestuses on eelistused ka 30–39-aastaste ja 40–49-aastaste seas: Reformierakond esimene, Keskerakond teine ja IRL kolmas. Lühidalt, Keskerakond ja Reformierakond jagavad kõigis vanuserühmades esimest ja teist kohta, teised erakonnad tulevad kolmandana, neljandana jne. Niipalju siis müüdist, et Keskerakonda toetavad üksnes eakad. Toetavad ka noored ja kõik vahepealsed.

Keda toetavad eestlased?

Teine müüt, mida Keskerakonna kohta usinalt levitatakse, on see, et teda toetavad eeskätt vene rahvusest valijad. Tõsi küll, Keskerakonna toetus venekeelsete valijate seas on suurim ja teiste erakondade toetus samas ühiskonnagrupis praktiliselt olematu. Kuid see ei tähenda, et eestlaste seas oleks seis vastupidine. Üllatus-üllatus, aga Keskerakonna toetus eestlaste seas on suurem kui Isamaa ja Res Publica Liidul, suurem kui toetus sotsidele, rohelistest rääkimata. IRL püüab end esitleda rahvuslike huvide kaitsjana ja esindajana, kuid eestlased teda millegipärast tõsiselt ei võta. Nii on see kestnud juba aastaid, seega ei saa öelda, et IRLi toetust on tublisti räsitud Vabadussõja võidusambaga seonduv. Asi on pigem selles,

Kas oleme si

Püüan lugejale edastada oma ettekujutuse meie riigis toimuvast. Enamasti eelistatakse meil endast rääkides kasutada omadussõna „sinisilmne“, teistest rääkides – „lihtsameelne“ või „naivne“. Eelpoolmainituga seoses käsitlegem seekord ka selliseid nimisõnu nagu „usk“, „lootus“ ja „armastus“. Inimene on juba paraku nii loodud, et ta usub, loodab, armastab ja sageli ka ootab imet.

KAAREL PÜRG
Jõhvi vallavolikogu esimees

Huvitaval kombel ei ütle täpne tõlge sõnast „sinisilmne“ vene inimesele midagi erilist. Samas panevad venelased vastsündinud tütarlastele julgelt nimeks Usk, Lootus ja Armastus (*Vera, Nadežda, Ljubov*). Tuleb tunnistada, need ei kõla sugugi halvasti, ehkki eestlastel pole see kombeks. Mis on siis usk, mis on lootus?

Neid oli tõesti palju, kes pärast Teist maailmasõda tõemeeli uskusid valget laeva ja lootsid selle saabumist, aga ei jõudnudki ära oodata. Samas miljonid inimesed uskusid siiralt, et hakkavad elama kommunismis ja lootsid näha kapitalismi kokkuvaremist. No jäi kommunism, tänu taevale, tulemata ja kapitalismile pole ka siiani veel alternatiivi leitud.

Usk jumalasse, usk endasse

Üksikisiku tasandil usutakse abielludes sageli (eriti naised), et nemad on erilised ja suudavad kindlasti oma napsilembese partneri aja jooksul ümber kasvatada. Praktikas pole see peaaegu kellelgi õnnestunud. Väga paljud usuvad jumalat ja loodavad tema abile nii oma

elukorraldamisel kui ka vaenlastega toime tulemisel. Paraku aga, nii nagu kohtuveskid jahvatavad aeglaselt, on ka Jumalal piibli järgi aega suisa mitmeid inimpõlvi, et järglasi esivanemate ammuste pattude eest nuhelda. Siit kasvabki välja uus põlvkond, kes elab põhimõtte järgi: aita ennast ise, siis aita Sind ka Jumal. Tänapäeval võib enamiku meie ärimeeste lootust kasumit teenida julgelt võrdustada loosungiga „Ratsa rikkaks!“. Huvitaval kombel ei ole võimuerakonnad huvitatud seadusandluse kaudu heade äri- ja kauplemistavade kehtestamisest-juurutamisest. Kui eelmisel sajandil võeti pankroti puhul õnnelul omanikul viimased püksid jalast ja tema edaspidine osalus ärimaastikul oli sellega lõppenud, siis tänapäeval imestad silmad peast, kuidas eile pankroti välja kuulutanud firma omanik täna juba õilmitseb uue ettevõtte eesotsas. Heaks tavaks Eesti ettevõtlusmaastikul on saamas erinevate petuskeemide väljatöötamine, alltöövõtjatele maksmata jätmine, oma kohustuste

Reform rebib Eesti Gaasi tükkideks

Reformierakond on välja töötanud eelnõu gaasivõrkude eraldamiseks müüjast, deklareerides, et Eesti Gaasi "tükeldamine" alandab gaasihinda Eesti tarbijatel, tekitab pakkujate konkurentsi ja oluliselt vähendab Eesti sõltuvust Vene gaasimonopolist Gazprom. Reformierakonna valimislubadus gaasimonopol "tükeldada" siiski ei too Eestile soodsamat gaasihinda, vaid pigem halvendab suhteid lähinaabritega, iseäranis Venemaaga.

TOOMAS SEPP
energeetikaspetsialist,
Tallinna Trammi- ja
Trollibussikoondise
juhatuse esimees

Eesti parempoolsed poliitikud loodavad, et gaasivõrgu võõrandamine Gazpromi tütarfirmalt muudab siinse gaasi odavamaks ja vähendab poliitilisi riske.

Reformierakonna eelnõu kohaselt ei tohi gaasivõrku omada firma, mis ise toodab või müüb gaasi. Eelnõu autorite väitel niiviisi välistatakse Eesti gaasivõrgu libisemine mõne teise Gazpromi tütarfirma kontrolli alla. See tähendaks, et Eesti Gaasi omanikud *Gazprom* (37%), *E.ON Ruhrgas* (34%), *Fortum* (17%) ja *Itera Latvija* (10%) ning füüsilised isikud (2%) peavad kohustuslikus korras – pole veel teada, mil moel – loobuma oma omandist.

Alustati valest otsast

Portaali E24 andmeil peaks Eesti Gaas selle eelnõu järgi oma põhivõrgu müüma 1. jaanuariks 2013 ja tõenäoliselt riigiettevõttele Elering. Kui gaasifirma seda selleks ajaks ei tee, on riigil õigus teda trahvida poole miljoni krooniga ja algatada gaasivõrgu sundvõõrandamine kahe aasta jooksul.

"Paljude ekspertide hinnangul jääb LNG (tõlkes: veeldatud maagaas, mida saab osta Lähis-Idast ja transportida meritsi tankeriga mõnda meie piirkonna sadamas tulevikus ehitatavasse terminali) hind nii nõudluse kui ka pakkumise tegurite tõttu pikaks ajaks suhteliselt madalaks, võrreldes nafta hinnaga ja torugaasi hinnaga, mis on naftasaaduste hindadega seotud," kommenteeris riigiettevõtte Elering juhatuse esimees Taavi Veskimägi.

Gaasivõrkude eraldamine "juriidilise piitsa" abil ei taga Eesti tarbijatele odavat gaasi, sest gaasivõrgu eraldamine gaasimüüjast iseeneest gaasiturgu ei tekita.

Juriidiliselt kuulub gaasivõrk juba praegu eraldi firmale AS EG Võrguteenus, mille omanik on Eesti Gaas. Euroopa Liidu direktiivis Baltimaadele maagaasi siseturu kohta ei sätestata Eestile, Lätile ja Soomele gaasivõrgu omandi lahutamist, sest see ei suurendaks varustuskindlust, ei stimuleeriks gaasiturget ega suurendaks gaasivõrgu avatust ja kättesaadavust. Kuna nimetatud riikides on üks gaasitarnija ja gaasivõrgu kaudu ei toimu transiiti. Tekitav väike gaasiettevõtte poleks investeerimiskõlblik ja saavutaks direktiivile vastupidise tulemuse – investeeringud gaasivõrku väheneksid. Kuna gaasiturul puudub konkurents, siis pole vajalik võrguettevõtet müügi-ettevõttest eraldada. Samas on selge, et vaba konkurents Eesti gaasiturul ei teki iseenesest.

Turumajanduslikust loogikast lähtudes peab tarbijal, eelkõige energia (soojuse ja elektri) tootjal olema valikuvõimalus, millest kütust osta. Kõigepealt tuleb "tekitada" toimiv gaasiturg, mille eelduseks on vedelgaasiterminali rajamine. Alles seejärel paneb turg (börs) gaasihinna paika. Seega on alustatud valimiseelse poliitilise tegevusega, mitte aga riikliku kütusestrateegia kujundamisega. Maagaasiturule tekkeks ja varustuskindluse suurendamiseks on vaja Soome ja Eesti gaasivõrkude ühendamist koos

Eesti Gaasi omanikud Gazprom (37%), E.ON Ruhrgas (34%), Fortum (17%) ja Itera Latvija (10%) ning füüsilised isikud (2%) peavad kohustuslikus korras - pole veel teada, mil moel - loobuma oma omandist.

LNG-terminali rajamisega. Sellise regionaalse infrastruktuuri arendusprojekti elluviimine eeldab riigi strateegilise otsuse olemasolu ning initsiatiivi koostööks Balti riikide ja Soomega. Seda kohalikku riigimeheliikkust ja samasugust suhtumist ka laiemalt, regionaalses mastaabis, senini ei ole. Ikka teeme "rehepappi" terminali arendajate vahel nii kodus kui ka naaberriikides. Kavandatakse ja koostatakse kabinetivaikuses seaduseelnõusid, kuid teadaolevalt pole Eesti Gaasi omanikke eelseisvast informeeritud.

Kõigepealt tuleks teha otsus

ODAVNEV HIND: Gazprom on teinud Eesti Gaasile ettepaneku uueks hinnavalemiks, mille kohaselt saab gaasi hind olema kümnekond protsenti odavam. Valimisteks valmistuvale Reformierakonnale tuli tõenäoliselt see teade ebameeldiva üllatusena. Foto internetist

Soomet ja Baltimaid varustava ühise vedelgaasiterminali rajamiseks, ja alles siis, kui maagaasivõrgu omanik tõrgub Soomega ühendust ehitamast, tuleks alustada gaasivõrgu sundvõõrandamist. Reformierakonna kavandatud eelnõu kohaselt võime ühel hetkel olla olukorras, kus riik maksis põhivõrgu eest suurt raha, kuid konkureerivat gaasiturgu ikkagi ei ole. Energiamaajanduse arengukava

võimalus teha alternatiivseid, madalamate hindadega gaasitarneid, mis võimaldaksid Eesti tarbijatele madalamaid gaasihindu.

Põhivõrgu sundvõõrandamine käib üle jõu

Julgeoleku aspektist lähtuvalt võiksid valitsuserakonnad alternatiivina kaaluda vedelgaasiterminali ehitamist vaid Eesti jaoks. Kui Eestile euro taganud riigieelarveaukude lappimiseks vajalikest iga-aastastest hiigeldavatest loobuda, saaks kohustada Eesti Energiat jooksva kasumi arvel ehitama Paldiski või Muuga sadamasse kohaliku tähtsusega vedelgaasiterminali. Võib loota, et seejärel tekib kohalikul gaasiturul mingisugunegi konkurentsi ja võimaldub gaasihinda langetada riikliku sekkumise (turumoonutuse) kaudu. LNG-terminali sellisel kujul rajamise eesmärgid on riigi seisukohalt 75% varustuskindluse tõstmine ja ainult 25% turukonkurentsis gaasi müük. Terava diskussiooni on tekitanud vaidlus sundvõõrandatava gaasitorustiku võimaliku kompensatsiooni suuruse üle. Eesti Gaas eeldab gaasi-põhivõrgu turuhinnaks 5 miljardit Eesti krooni, kuid valitsust esindav Majandusminister pakuks 10 korda vähem. Kes on see "sõltumatu ekspert", kes ilma kohtulahendita suudab välja arvutada mõlemale poolele õiglasena tunduva gaasivõrgu turuväärtuse? Maagaasi-põhivõrgu sund-

võõrandamine isegi poole Eesti Gaasi küsitud hinnaga käiks Eesti Vabariigi üle jõu. Võrgu sundvõõrandamine tekitab maagaasile hinnalisa, raske on uskuda torugaasi hinna langust lähitulevikus. Kui kavandatuga minnakse edasi, siis tuleb gaasivõrgu osturaha välja käia

nikatsiooniministeerium on ühtlasi nii regulaator ja järelevalvaja kui ka (kaudselt läbi AS Eesti Energia ja eeldatava kava kohase gaasitorustiku omandi) turuosaline, sisse programmeeritud huvide konflikt, mis takistab energia-turgudel vaba turukonkurentsi teket. Ka

Reformierakonna gaasivõrkude-eelnõu on järjekordne valimiseelne poliitiline trikk, mis võib gaasi odavnemise asemel pigem tuua ulatuslikku kahju.

maksu-maksjatel, gaasitarbijal võrgu-tasu vaid tõuseb. Millel põhineb lubadus langetada gaasi- ja kaugküttesooja hinda?

Eesti Gaas on börsiettevõtte. Venelaste *Gazprom* pole ettevõtte ainuomanik, vaid vähemusosanik; teised mõjud aktionaarid on sakslaste *Ruhrgas* ja soomlaste *Fortum*. Vene firmat ohjeldades rikutakse suhted teiste mõjukate aktionaaridega. Millel küll põhineb "katteta" lubadus langetada gaasi- ja kaugküttesooja hinda?

Huvide konflikt energeetikaturul

Sisutühi on ka Reformierakonna energeetikaalane valimisprogramm, mille kohaselt on praegusesse süsteemi, kus Majandus- ja Kommu-

naalide, et energiaturu üle järelevalvet teostav Konkurentsi-amet ja energeetikaturul ühe osalisena tegutsemine tuleb pärast Riigikogu valimisi viia erinevate ministriteeriumide valitsemisalasse nagu ka elektri siseturu direktiiv ette näeb, on tühipaljas hüüdlause.

Põhiprobleemiks ei ole regulaatori huvide konflikt Eesti Energia või Eesti Gaasiga, vaid asjaolu, et Konkurentsiamet saab nende ohjeldamisega hakkama ning vaevalt seal mingit erilist sõprust on, kui lugeda ajaleheartikleid.

Reformierakonna gaasivõrkude-eelnõu on järjekordne valimiseelne poliitiline trikk, mis võib gaasi odavnemise asemel pigem tuua ulatuslikku kahju.

Kapo sisenes Juhan Partsi haldusalasse poliitilistel põhjustel?

16. oktoobri hommikupoolikul sisenesid kaitsepolitsei ja prokuratuuri töötajad Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumisse, Maanteeametisse ja börsifirmasse Nordecon kogumaks tõendeid teede ehituse riigihankega seoses algatatud kriminaalajas. Uurimine on väidetavalt seotud Aruvala-Kose tee ehitushankega, mis tekitas palju vaidlusi firmade Nordecon ja Lemminkäinen Eesti vahel. IRL-i esindava Juhan Partsi haldusala tõusmisel kapo huviorbiiti võivad olla siiski märksa poliitilisemad põhjused.

Kõigest kolm päeva enne kapo aktsioone kirjutas Eesti Päevaleht sellest, kuidas oravapartei on pannud silma peale Juhan Partsi poolt tüüritavale majandusministeeriumile – selge mõttega haarata väga mõjukaks muutunud portfelli pärast valimisi enda kätte. Ajalehe väitel on Partsi taktikepi all majandusministeeriumist kujunenud võimas poliitika kujundamise keskus, millel on ka tegelikku mõju Eesti majanduse arengule. Ministeeriumi tegevusvaldkonda on koondunud aina enam tähelepanu pälviv konkurentsipoliitika, tarbijakaitse, tehnoloogia ja IT arendamine.

„Reformierakonna avaldatud energeetikaprogrammi eelnõu ei jäta suurtes ambitsioonides kahtlustki. Nii näiteks lubatakse seal muuseas rajada

Eestisse juba 2022. aastaks oma tuumajaam. Samuti korraldatakse paberil Ansipi suvel välja käidud ideed eraldada põhilised gaasitorud Eesti Gaasist, mille suuromanik on Venemaa gaasigigant Gazprom. Kõike seda pole võimalik isegi hea tahtmise korral saavutada, kui ei kontrollita aparaati, mis energiapoliitika eest vastutab. Kõnealusel juhul loomulikult majandusministeeriumi,“ kirjutas Eesti Päevaleht.

Lehe sõnul on keeruline vastata küsimusele, kuidas saaks Reformierakond ilma asutust kontrollimata teoks teha programmikavas soovitava majandusministeeriumi haldusala huvide konflikti lahendamise. Nimelt näevad „oravad“ probleemi selles, et Majandus- ja Kommunikatsiooniministee-

riumi alla kuuluvad ühtaegu nii Konkurentsiamet kui ka Eesti Energia – teisisõnu: järelevalvaja ja järelevalvatav. Kesknädala hinnangul võis Reformierakond tegelikult soovida justiitsminister Rein Langi poolt kontrollitava kaitse-

politsei saatmisega Majandus- ja Kommunikatsiooniministeeriumisse diskrediteerida sõnakat Juhan Partsi, et võtta pärast Riigikogu valimisi end kätte.

Kn

Savisaar: Lumani juhtumit hakatakse kasutama alibina

Tallinna linnapea, endine majandus- ja kommunikatsiooniminister Edgar Savisaar ütles Kesknädalale, kommenteerides Kapo tegutsemist Majandusministeeriumis, et Reformierakonna suurrahastaja Toomas Lumani ehitusfirma läbiotsimist hakatakse edaspidi kasutama alibina.

„Aripäev kiidab 19. novembril Kapot, kes sõandas Reformierakonnale lähedase Toomas Lumani ehitusfirmas läbiotsimise teha,“ rääkis Savisaar. „Mis eriline julgustikk see siis nii väga oli? Minu arvates on juba praegu selgelt näha, kuidas Priske ja Lumani lood lõpetatakse. Priske kohta ei ole üldse midagi öelda, sest töö ehitushangetega on iga ministeeriumi ülesanne ja kantsler pidigi siin aktiivsust ilmutama, et ehitamine

valla pääseks ja Eesti eurorahadest ilma ei jääks.“ Savisaar ennustab, et Lumani firma läbiotsimist hakatakse edaspidi kasutama alibina. „Kui praegu antaks talle Tallinna-Tartu maantee järgmised tüki ehitamiseks, siis oleks nurinat kui palju, et jälle on Reformi-Lumani eelistatud ning õhus on tunda korruptsioonihõngu. Kui aga Kapo agendid tema juurest ettenägelikult varem läbi käivad, siis sellega tõestatakse ära, et Luman on õige mees ja keegi ei julge iitsatadagi, kui ta järjekordse tüki Tartu maanteed kätte saab.“

Lõpuks küsib Savisaar, mis Kapol sellest kõigest kasu on, ja pakub välja, et Kapo võib nüüd irvitada Toomas Annuse üle, kes hoiatas, et rünnatakse just neid ettevõtteid, kes toetavad valesid erakondi.

„Lumani case“ i kasutades võib Kapo nüüd väita, et kaitsepolitsei puistab kõiki ühtemoodi. Teda ei saa enam kallutatuses süüdistada. Et kui juba Lumani juures käidi, siis võivad nad ka mõne Keskerakonnale lähedase firma peatselt läbi puistata,“ lõpetab Savisaar ennustamise. **Kn**

IRL-i liige korruptsioonikahtlusega kaitsepolitseis

Kesknädal ootas terve nädala, millal valitsusmeelne meedia (sealhulgas Rahvusringhääling) paljastab saladuse, et Maanteeameti peadirektor Tamur Tsätko on IRL-i liige, kuigi see teave on täiesti avalik, on seda vaka all hoitud nagu silmaterra.

Täna avaldab selle hästihoitud saladuse Kesknädal, aga vaatame, kui kaua võtab veel aega isamaaliku-respublikaanliku kuuluvuse avalikustamine peavoolumeedias.

Väljavõtte E-Äriregistrist ütlevad: Tamur Tsätko, sünd 1964, astus Res Publica liikmeks 2002. aasta 1. oktoobril ja seejärel läks üle IRL-i.

Tuletame meelde, et Res Publica tuli võimule loosungiga

„Vali kord!“ võttis oma lauspopulistlike lubadustega 2003. aastal Riigikogus 28 kohta ja kustus vaigse visinaga õige varsti 3-protsendisesse reitingsusse. Tal jäi üle ühineda vaid Isamaaga, sest Reformierakond, kelle kaissu ta kõigepealt üritas pugeda, loobus nii madala toetusega seltskonna oma hõlma alla võtmisest. Poliitikasse suure hurraaga sisenenud Res Publica „pois-

tebändist“ (koosseisus Ken-Marti Vaher, Indrek Raudne, Urmas Reinsalu, Taavi Veskimägi) sai esimesena „kuulsaks“ aprillis 2003 justiitsministriks tõusnud Ken-Marti Vaher, kes juba maikuus sõidutas oma vanemaid kiirusega 134 km/h. Selgus, et värske minister oli juba ennemgi olnud krooniline kiiruseületaja.

2005. aastal sai Vaher „kuulsaks“ mitme korteri ostmisega ühte ja samasse majja Maakri tänavas, kusjuures ühes neist korteritest toimus rahvusvahelise taustaga laibatükeldamine, asjaosalisteks Vaheri üürnikud. Selle informatsiooni valguses on Riigikogu liige Jaan Kundla, kes sõimab värdjateks oma üürilisi, kes talle

pitka aega üüri ei maksnud, ikka väga väike tegija.

Urmas Reinsalu kohta kirjutas 18. märtsi 2009 Kesknädal, kuidas mees endale Tallinna kesklinna 6-miljonilise korteri sahkerdas, pealkirja all „Urmas Reinsalu ühe aastaga 6-kordseks miljonäriks“.

Taavi Veskimägi aga maandus Eleringi juhi 95 000-kroonisele palgale, nii kadus noor mees IRL-i ajukeskusest mugavuspositsioonile.

Indrek Raudne oli seotud Res Publica kampaaniajuhi Kaur Hansoniga, kes mõisteti pedofiilia eest 15 aastaks vangi. Kurbloomus on küll selles, et

kokkuleppemenetlus võimaldas kurjategijal kaubelda endale 5 aastat lühem karistus ja 10 aasta pärast elab endine respublikaanide kampaaniajuht Hanson taas vaba mehana. Kahju, et meie kohtustestem nii räigete ühiskonnastaste tegude pärast üldse mingeid kokkuleppeid võimaldab!

Niipalju siis seda, mis esimese hooga meenus IRL-i ja eriti selle Res Publica osapoole „Vali kord!“ taustast ja nende „heategudest“ Eesti riigi jaoks. Isegi kui Tsätko on aus mees, tekib küsimus, kuidas ta saab sellise seltskonnaga ühes paadis olla? **Kn**

Terane netikommentaator

Kaposnikute kohta majandusministeeriumis:

Ma nägin unes, et Jänese pealt oli vaja tuli ära tõmata ja Parts on ammu tulnaks olnud, nüüd leiti siis paras koht, kust susida.

Blaah: 18.11.2010
07:55 PM E24

Üksiku naisterahva solgutamine

See on hämmastav, missuguste õrnade siidikinnastes kätega kohtleb ajakirjandus Partsi kantslerit Marika Prisket, kelle kodu – rääkimata töökohast – kapo läbi otsis. Kui mõnel kesikul kapo külas käib, siis ei kahtle keegi, et tegemist on pättide ja sulidega, ja enamasti on see muidugi varem niikuinii teada ka.

Marika Priskest aga ei tea keegi eriti midagi. Mulle tuleb ta silma ette presidendi vastuvõtult, kus ta käib ükski, jalas pikad püksid ja peal mingi lohvakas pluus. Mis ei pea sugugi katma rippuvaid pekke, sest Priske on vägagi

sportlik naisterahvas. Kui ma mälu värskendasin, leidsin siiski ka kleidiga pilte, aga näha on, et kleite kanda Priskel ei meeldi. Jooksuriietes tun-

Kaldun arvama, et kapo tegevus on pigem kui Priske vastu suunatud Partsi diskrediteerimisele. Reform tahab majandusministeeriumi endale saada ning enne valimisi on vaja tekitada negatiivne foon tema haldusalas.

neb ta end palju mugavamalt. Veelgi vähem on teada Tamur Tsätkost, see mees pole meediaga üldiselt suhelnud, ja vaat see on juba iseenesest kahtlane. Pärast kahtlustuse

saamist ei soostunud teda iseloomustama mitte keegi peale suure suuga kooliõe Ester Tuiksoo, keda lai avalikkus tunneb ministriajast külge

jäänud kalalõhna järgi, maadevahetuse kohtuprotsessi süüdistavavana ning Oliver Kruuda sõbrannana. Kas seni laitmatu mainega Priskel süüdi leitakse, on raske

ennustada. Kaldun arvama, et kapo tegevus on pigem kui Priske vastu suunatud Partsi diskrediteerimisele. Reform tahab majandusministeeriumi endale saada ning enne valimisi on vaja tekitada negatiivne foon tema haldusalas.

Arvamus meediakriitilisest blogist mahvalda.blogspot.com, mida Kesknädalale teadaolevalt peab teravate ühiskonnakriitiliste teemade tõstatajana tuntust kogunud Delfi endine ajakirjanik **Vilja Kiisler**

Eestimaa tegelik elu

Hoiatan: Ärge tehke koostööd Remala Investiga!

Mina, Erkki Kurjamaa, olen eraettevõtja. Tegin alltöövõtu korras tööd firmale Remala Invest OÜ, mida esindab volituse alusel Valdo Metsalu. Algul sujus koostöö hästi, kui aga arrete maksmiseks läks, hak-kasid asjad venima. Lõpuks müüsin oma arved inkassofirmale maha. Tahan hoiatada inimesi sellise firmaga koostööd tegemast. Kuna Valdo Metsalu on ka Reformierakonna liige, kahjustab ta ka selle erakonna mainet.

Toimetusel: Kuni riiki juhitakse Kapo abiga, vaevlevad oma majandusprobleemides tuhanded Eesti tublid töömehed. See siin vaid üks näide.

Tallinn 10130
Toom-Rüütli 3/5
www.kesknadal.ee

Ansipi unelmad

Mõni aeg tagasi teatas härra Ansip, et pärast valimisi välistab ta Savisaarega igasuguse koostöö. Ta on kindel, et järgmised neli aastat on valitsusjuhi koht tema päralt.

Nii see võibki juhtuda, sest kahjuks on eestlaste hulgas väga palju äpusid, kes ei vaevu oma peaga mõtlema ega ole endale teadvustanud Ansipi valitsuse tegevusmotot: rikkad rikkamaks, vaesed vaesemaks!

Kui Ansip tõesti valimistel võidab, siis peab soomlase Sami Lotilaga nõustuma: „Teie, eestlased, olete veelgi lollimad kui ma arvasin!“

Ainuke võimalus tõestada, et eestlane ei ole loll, on see, kui valimispäeval kõik läheme valima ja anname oma hääled Keskerakonnale.

Ükskõik kes ka saab võimule, pole Eesti tulevik kuigi roosiline. Euro on see, mis viib meil püksid jalast. Üle oma võimete elanud Kreeka ja Iirimaa miljardilisi kulutusi peavad hakkama kompenseerima kõik eurosooni riigid. Kahjuks Ansipi valitsus tegutseb kaine mõistuse vastaselt. Selle asemel, et eurole üleminek külmutada, on hiinlastele mingite rämpskalkulaatorite eest kingitud miljoneid maksumaksja raha.

Euroopa Liidu president Van Rompuy ütles, et eurosoon on ellujäämiskriisis. Portugal plaanib juba eurosoonist lahkumist. Aga meie valitsus läheb jäärpäiselt oma teed ega arvesta rahva arvamusega. Kaua võib?

Elmar Hollmann,
Kärda, Hiiumaa

Tahaks loota, et jää hakkab liikuma

Seda võib järeldada läinudkolmapäevasest üliemotsionaalsest „Foorumi“ saatest, kus saatejuht Andres Kuusel oli päris tükk tegemist kohalolnute ohjeldamisega.

Opositsioon Ain Seppiku ja Eiki Nestori näol oli tasemel. Ja vaatajadki olid tasemel – ei hoidnud paari krooni kokku, et astmelise tulumaksu toetuseks oma sõna öelda: üle 3,4 tuhande hääletaja ja neist üle 63% pooldas astmelist tulumaksu.

Mitte kuidagi ei taha nõustuda Keit Pentuse väitega, et rohelisest ei saavat astmelise tulumaksu pooldajaid, sest rohelised pidavat kogu maailmas mitte toetama maksude lõhkumist(!?). Tuletaks meelde, et juba kümme aastat tagasi Reformierakonna eestvõttel alanud tulumaksu alandamine 26 protsendilt 18 protsendini on ju samuti „maksude lõhkumine“. Raha pidavat inimesele rohkem kätte jääma – jääb küll, kuid kellele? Kuna riigikassa jäi nüüd tühjaks, siis ruttu ja märkamatu kehtestati kaudsed maksud, veel palju suuremad, kui Euroopa Liit nõuab: kõrged aktsiisid ja käibemaksud, mis just vaesema elanikkonna taskule kõige raskemini mõjuvad, kuna vaene peab ju peaaegu kogu oma pisku teenistuse toidu peale kulutama.

Veel väitis Pentus: kus see teerullitaktika siis on – koalitsioonil ju vaid 51 kohta parlamendis? „Teerulli“ jaoks pole vaja 75 kohta, piisab sellestki, et on enamusvalitsus. Vaid vähemusvalitsus ei saa „teerulli“ kasutada.

Ainuke positiivne moment oli minister Partsilt tulumaksuvaba miinimumi kasutamine vaeste toetuseks. Parem pool muna, kui tühi koor, kuid siis tuleks see ka vähemalt miinimumpalgani tõsta. Samas tulu ühiskonnale jääks siiski vaid kosmeetiliseks ja loodetud 3,4 miljardit riigikassasse olematuks. Pealegi kuidagi kentsakas on vaadata, et nii miinimumpalga saaja kui ka miljonär saavad võrdselt sotsiaaltoetust(!?).

Udo Knaps, Märjamaa, Rapla maakond

Mitte Euroopas, vaid koopas!

Kui meie riigis ringi vaadata, on üha enam selgeks saamas, et rahva ühisvara pole praeguse valitsuse asi.

Peaaegu silmas ka aunistuste jagamist ja allesjäänud arhitektuuriväärtuste hoidmist. Miks just need? Aga sellepärast, et lausa ülekohtune tundub, kuidas meil antakse avaliku elu tegelastele igasuguseid tiitleid ning mil viisil meie arhitektuuripärandil lastakse vaikselt häbuda ja laguneda.

Ebaõiglane tundub just Aasta Emade ja Aasta Isade valimine. Viimati anti Aasta Isa tiitel Urmas Kruusele. Jah, lasterikas isa ta muidugi on, kuid miks ei anta sellist tiitlit kel-

leegi lihtrahva hulgast? Kas need tunnustusejagajad ei viitsi otsida üht tõelist Aasta Isa?

Kumb on sellist tiitlit rohkem väärt: kas linnapea, kes elab küllaltki priske palga peal ning saab oma küllusest anda lastele armastust ja hoolitsust, või hoopiski ühe vaese pere isa, kelle tänamatu väike palk on pere ainus sissetulek? Pole aga võimatu, et vaese isa pere saab oma isalt enamatki kui rikka isa pere. Kui linnapea annab oma küllusest, siis vaene isa annab oma lastele kõik, mis tal on.

Eriti ebaõiglane on selline esiletõstmise pere äraelatamise nimel rügavate üksikisade suhtes, kes väärksid seda tiitlit

kaugeltki enam kui mõni rikas avaliku elu tegelane.

Teiseks kurvaks asjaoluks on see, et meie ajaloo pärandi säilimist üritatakse kuhugi kõrvale lükata, justkui lootes, et küll ta siis vaikselt välja sureb ja pole enam tülinaks. Üheks näiteks sellest võiks olla, et viimati eraldati Ajaloomuuseumile uute eksponaatide ostmiseks naeruväärne summa – 40 000 EEK. Üldrahvalike pärandiväärtuste koha pealt on selline rahakogus täiesti kasutu.

Ajalooliselt väärtusliku vara hulka kuuluvad ka meie kirikud. Neist paljude olukord on katastroofilähedane. Pühakojad lagunevad, kuigi tegelikult peaks olema meie

riigi kohus hoolitseda meie ajaloo pärandi säilimise eest. Sama jutt käib näiteks ka varisemisohtu jäetud Narva bastionide kohta.

Meie valitsus aga mõtleb ainult Euroopast ja Euroopale ega hooli, et Eesti riik on tegelikult samahästi kui koopas. Võrdluseks: vedur sõidab eest ära, aga vagunid seisavad paigal. Kui see olukord jätkub, pole Eestist varsti enam midagi järel – on vaid üks äraeurostatatud maalapp ühe mere kaldal. Tehkem, rahvas, siis nii, et seda ei juhtuks!

Robert Kallasmaa, Tallinn

Kullaaluseta raha kergkaallane

Jätame järjekordselt hüvasti Eesti krooniga. 1940. aastal toimus see idanaabri surve. Nüüd on pumba juures omad poisid, kes kaotusvalu leevendamiseks kiidavad ülivõrdes eurot, kuigi viimasega on mõnes riigis juba probleeme. Kokkuvõttes: vähesel on olnud see raha kasulik, kui küllalt paljudel kahjulik. Tavakodanikule jääb kindlasti igaveseks saladuseks seegi, kui palju läks maksuma Eesti euromüntide vormimine Soomes.

Eesti Vabariigi rahaasjade minevik õpetab muretsema ka tulevikust. Pealkirja all „Ikkagi oleme ilmajääjad“ kirjutas Kesknädal 13. mail 2009: „Kuna Eesti riik kartis idanaabrit, hoiti vabariigi kullavarusid kuningriikides - Rootsis ja Inglismaal.“ Nood aga andsid Eesti kulla NSV Liidule välja. Ühendkuningriiki heastas taasiseseisvunud Eestile selle paha teo, kuid tollel õnnestus tagasisaadud kullast kähku lahti saada. Raske uskuda, et 18. juunil 1992, kaks päeva enne krooni taastulekut oskas Eesti Pank mitu tonni kulda kellelegi maha müüa, mõne päeva pärast kallimalt tagasi osta ja seejärel jälle müüa. Kümne aasta pärast kostis „rõõmusõnum“: Eestil kõige vähem kulda - ainult 200 kg, Lätil aga 4,5 tonni ja vaesel Leedul koguni 5,2 tonni.

Mis aga siis, kui euroga liitumisel peab Eesti eraldama euro reservfondi mituteist tonni kulda? See tuleb ju osta, ja veel praeguse hinnaga, mis masu tõttu paisunud nõudluse tõttu (kuld on ikka kuldaväärt!), koletult kõrgeks tõusnud. Mis see veel maksuma läheb?! Tule taevast appi!

Artur Kotkas

Niklus: Eesti on finantskatastroofis

Kui kaua räägitakse meil veel üksnes tagajärgedest ega soovita analüüsida finantskatastroofi (loe: „euroopalike väärtuste“) põhjusti? (Vt Jänese–Järvi–Ansipi konflikti teemal ilmunud materjale.)

Isad ja lapsed veetsid üheskoos aega

Isadepäeva eel korraldas Tallinna Haabersti piirkonna eakate klubi „Keskpäev“ bowlingturniiri, kus osalesid neljaliikmelised võistkonnad (kaks isa ja kaks last). Võitjaks kuulutati kahe mängu kokkuvõttes enim punkte kogunu. Võistkondi tuli välja kümme.

Riigikogu liige Lauri Laasi rõhutas oma tervitussõnavõtus, et eesmärk pole niivõrd sportlik tulemus, kuivõrd isade ja poegade-tütardede meeldivalt koos veedetud aeg.

Paaritunnise võistluse lõppedes andis peakorraldaja Aare Metsjärv üle auhindad - Kuulsaali bowlingusaali kinkekaardid. Auhinna said nii sportliku tulemuse poolest parimad kui ka kõige nooremad osavõtjad (noorim oli 7-aastane Erik).

Isadepäevale pühendatud veeremänguürituse lõpuks olid selged kaks asja: Haabersti eakad on aluse pannud ilusale traditsioonile ning tunnid, mil isad koos oma lastega ühise eesmärgi nimel tegutsesid, olid praeguse kiire elutempo juures hindamatud.

Klubi „Keskpäev“ pressiteatest

Möödanikku riburada rehitsedes

Mida arvata isamaalikust suust tulnud väitest „Riik on halb peremees!“? Kas ei osata vara hinnata, seda kaitsta sulide eest, panna uusi väärtusi looma ... või on ütlejäljal endal mustad mõtted? Lihakombinaadid ja metallikokkustupunktid tõidki õnne õuele: žigullid vahetusid mersudeks, põldude võsastamine vabastas tülikast künnitõöst, metsavahtide kaotamine kõrvaldas „ausate“ järele nuhkumise, välisinvestoritele tee sillutamine lasi sokutada oma töö teiste caela. Kogu Euroopa kiitis ja kiidab meid, ja enamgi veel! Kaan imevat ennast täis mõne

tunniga, inimene vajab pidevat täiendamist. Veel on jäänud vara, mida halvaks peremeheks muudetud riik ei vaja, mis aga sobib ja lausa kutsub elamist elavdama. Loomulikult ja loogiliselt ikka demokraatia piires. Kroon kui tarbetu – hakkmasinasse! Põhiseadus – remonti! Töödud, kellele siin ei meeldi, - välismaale! Poliitikutele – palka juurde!

Punaparunite soosingul veeti siia kõikvõimalikku. Ajab naerma, kuidas tollal metsavahid valvasid metsi, puitu aga veeti sisse Karjalast; kuidas Pärnu ja Viljandi raudteele

pandi kergete relsside asemele raskemad; kuidas eluaseme-tesse veeti petroolilampe asendama elektrijuhtmeid; kuidas parandati maid, mida nüüd enam ei vajata; kuidas ehitati elamu, teid, vabrikuid – nagu elataks igavesti.

Kullamüügiga läks, jah, veidi kiirustades. Praegustes hindades saanud endise 10 tonni eest praegu 30 tonni hinna. Eesti rahvas aga, kui teda vajalikul kursil hoida, on mõistev. Pole siin enam Mahtra ja Anija meestele omast paristamist, kes ristirüütelite järgnenud investorite/tööandjate jagatud kupja- ja aidameheametid ei

osanud küllaldaselt hinnata ega turjale/seljale „patsutamisi“ tunnustusena võtta.

Savisaar tegi andestamatu vea, kui allus „lindiskandaaliks“ ristitud mürale ja ametist tagasi astus. Nüüd keegi ei astu, isegi mitte Eesti krooni kompromiteerimise pärast, rääkimata majandusliku allakäigu ja tööpuuduse riiki lubamise pärast. Kui poliitik ei tea, mida suust välja ajab, ja kardab seda plära-lära hiljem lindilt kuulda, siis, minnes sellist tõbe eetikaga ravima, on loomulik endale peale lasta.

Nüüd 20 aastat vanal rasval küpsenud vabariik käes: poliit-

kismad, inimestel aastakümnete pikkused laenu, tööpuudus, põllumajandussaadusi tootvast ja ekspordivast maast kujundatud võõrsil kasvatatud leivaviljast ja isegi sibulast elatuv maa. Oma pank nimeliselt oli, aga raharinglust korraldama ja raha välja vedama palgati välispanku. Mida olulist peale söötide, läbiraiutud talumetsade, vanametalli, võltsmoraali, vapi ja hüdni ongi jäänud? Kauaks sedagi.

Täna, õitsenguajal kuuleme, et meie leivahind sõltub Venemaa viljasaagist ning piimaliitri ja lihakilogrammi maksumus impordist.

Ärgu valetatagu, et maailmaturg ja euro ja liberalism...

Pole rahanduse asjatundja, kuid valvsaks muudab Eesti kroonide kiire hekseldamise vajadus. Eurokalkulaatoriga kaasas olnud tervituse mainib rahandusminister: „Kroon on Eestit tänuvärselt teeninud 18 aastat. Meil on aeg vaadata tulevikku, sest 1. jaanuaril võtame me kasutusele euro.“ Sest!?

Jaan Vahtra, Tallinn
Täisvariant:
www.kesknadal.ee

Kas kohtulahend aitab inimest või tõukab ta hukatusse?

Kohus on õigusemõistja. Juba Rooma riigis 6. sajandil koostatud seadustekogu *Corpus juris civilis* osas *Digesta* on väljendatud põhimõte: õigusemõistmine on kunst heast ja õiglasest. Aga vahel võib juhtuda, et kohtulahend kinnistab ebaõigluse ja purustab tagasipöördumatult inimese elu. Nii juhtub, kui inimene kaotab oma kodu, kuigi isiklik peavari on inimese üks põhivajadusi.

MAIE NUGIS
jurist

Järgnevalt kirjeldan üht kodukaotuse juhtumit, mille puhul jäid õhku rippuma mitmed küsimused. Konkreetse kohtuasjas taotles töötaja lastetu pensionär, kes elas üksinda ja kelle kahetoaline korter oli seoses kommunaalvõlgadega avalikule enampakkumisele pandud, kohtult tema ja „ostja“ vahel sõlmitud notariaalsete ostu-müügitehingute tühistamist ja kinnistusraamatu kannete muutmist.

Ei midagi isiklikku – lihtsalt bisnis

Kohtu poole pöördus ta siis, kui talle sai selgeks, et tema lootusi saada väiksem korter ja olla võlgadest vaba oli kuritarvitatud ning ta leidis end rahatuna ja nii enda esialgsest korterist kui ka väiksemast pakutavast korterist ilmajäänuna ajutiselt pinnalt, mis oli pealegi veel elamiskõlbmatu. (Selle kohta on tehtud videoklipp Tallinna TV-s 01.11.2010.)

Pensionäri, kes elas küllalt suures kahetoalises korteris, olid tekkinud korteriühistu ees üürivõlad. Asi jõudis kohtutäiturini, kes pani korteri, võlgade katteks, avalikule oksjonile. Oksjon aga ei jõudnud alata, kuna ilmus kinnisvarafirmast kaks kena meest, kes pakkusid naisterahvale tehingut. Nad lubasid, et tema korter vahetatakse väiksema vastu ja kustutatakse võlad korteriühistu ees ning, mis peaaegu, naisterahval pole endal vaja kohe üldse midagi teha. Ainult istugu, hoidku suu kinni ja kirjutagu lepingutele alla – nemad ise ajavad kõik joonde.

Nii juhtuski. Küllalt lühikese aja jooksul tehti neli notariaalset tehingut. Kaks kahe-toalise korteri ostu-müügi tehingut ja kaks ühetoalise korteri ostu-müügi tehingut, kusjuures kõik need tehingud toimusid äärmise kiirusega, rahasid justkui liigutati, kuigi vanaproua ei näinud seda ei oma arvel ega sulas. Kõik neli tehingut toimusid erinevate notarite juures, kusjuures ükski neist ei vaevunud kogu protsessi vastu huvi tundma ning ka vanaprouale tehingute olemust põhjalikult selgeks tegema. (Vägisi jääb mulje, et notarid ei olnud huvitatud, et naisterahvas aru saaks, mis tegelikult toimub. See aga viib mõttele, et kas tõesti on meie Eesti Vabariigi notarid vanainimestel ning teistelt vähekindlustatud inimestelt korterite ülevõtmisega, kui mitte öelda – äravõtmisega, tegelevate mahhinaatorite poolt äraostetavad. – *Toimetaja*)

Kohtu poolt vastu võtmata hagi

Olen selles kohtuasjas tolle naisterahva esindaja ja puutusin kokku kogu kohtumenetluse kulgemisega ning mul jäi vastuseta rida küsimusi. Vastuseta jäi küsimus: miks ei toimunud ettenähtud tähtajal hagi tagamine? Vastavalt TsMS seadustiku paragrahvile 384(1) peab kohus määrusega lahendama hagi tagamise hiljemalt järgmisel tööpäeval. Kui kohus peab vajalikuks kostjapoolset selgitust, võib määruse koostada hiljem. Hagi tagamise määruse õigeaegne koostamine on väga vastutustähtne tegevus, sest vaidluses kinnisvarajade üle võib õigeaegne käsutamise keelumärke seadmine ära hoida kostjapoolse edasise võõrandamistehingu ehk, maakeeli öeldes, korteri edasimüümise. Ka antud kohtuasjas taotles minu

4 kuud hiljem, kusjuures asja menetlusse võtmisest oli keeldutud seoses sellega, et vahepeelsel perioodil olid nii hagejale kuulunud esialgne korter kui ka pakutud väiksem korter omanikku vahetanud ja kinnistatud juba uute omanike nimele. Seega ei olnud enam asjakohane seda hagi edasi arutada. Määruses on kirjas, et kuna menetlust ei algatatud, siis jätab kohus hagi tagamise läbi vaatamata.

Jah, selle 4 kuu jooksul oli toimunud vägagi palju muudatusi. Kahele korterile on tekkinud uued omanikud; ainult inimene, kes soovis saada väiksema korteri omanikuks ja vabaneda võlgadest, on nüüd lisandunud juba niigi suurele kodutute armeele.

Vägisi pähe tulevad küsimused

Minule kui juristile jääb arusaamatuks, kelle huve teenis selline pikk menetlusperiood, mis oli pealegi ühepoolne. Hageja ei tea siamaani, millistel kaalutlustel kohus nii pikalt menetlemiseks ja otsustamiseks aega võttis, ega tea samuti, millised olid siis vastaspoole seisukohad, millest

jooksul ei toimunud muud, kui kohtu poolt anti kolm määrust. Esimene seoses sellega, et riigilõivu tuli juurde maksta, teine seoses sellega, et ei tunnustatud skaneeritud saadud maksekorraldust riigilõivu tasumisena, ja kolmas määrus, juba lõplik, mis teatas, et nüüd on asjaolud muutunud ja kohus ei võta hagi menetlusse ning seega jätab ka hagi tagamise avalduse läbi vaatamata. Kohus soovib pöörduda uue hagi tagamisega teistel alustel.

Selline võimalus on muidugi olemas, kuid ikkagi jääb üles küsimus: miks jäid antud protsessis inimese õigused kaitseta ja protsessi tagajärjel tekkis juurde uus kodutu?

Inimõiguste ja põhivabaduste kaitse konventsiooni, millega Eesti liitus juba 1996. a, artikkel 6 sätestab: igal inimesel on oma tsiviilõiguste ja -kohustuste või temale esitatud kriminaalsüüdistuse üle otsustamise korral õigus õiglasele ja avalikule asja arutamisele mõistliku aja jooksul sõltumatus ja erapooleetus, seaduse alusel moodustatud õigusemõistmise volitustega institutsioonis.

Inimõiguste ja põhivabaduste

KODUTUD: kõigile, kes viimastel aastatel Balti jaamas käinud, on see paarike tuttav. On üsna võimalik, et ka nemad on kinnisvaraäri ning juristide rahateenimise masinavärgi hammasrataste vahel oma kodu kaotanud. Foto Scanpix

klient keelumärke seadmist korterile, mille ostu-müügi õiguspärasuse üle oli vaidlus. Kohus tegi meile nädala pärast puuduste kõrvaldamise määruse (riigilõivu oli tasutud vähem). Selle aja jooksul aga oli toimunud edasimüük ja kinnistusse oli kantud omanikuna juba uus ostja. Meid sellest ei teavitatud, ja vanaproua tasus samal ajal täiendava riigilõivu ning jäi kohtupoolset teavet ootama. Teade saabus kohtumäärusega

kohus (arvatavasti) juhendus. Meie pöördumistele ei ole kostja vastanud ega mingisugustki teavet andnud. Ka teine ülesseatud küsimus jäi vastuseta. Nimelt me taotlesime, et kohus selgitaks kostjalt välja, kuhu siiski laekus 170 000 krooni, mis vastavalt notariaalsele ostu-müügilepingule pidi olema pangalaenu tagasimaksetega laekunud hageja kontole, mida aga tegelikult sinna ei laekunud. Selle 4-kuulise menetlemise

kaitse konventsiooni artikkel 1 aga sätestab: Igal füüsilisel või juriidilisel isikul on õigus oma omandit segamatult kasutada. Kellelki ei või võtta tema omandit muidu, kui üldistes huvides ja seaduses ette nähtud tingimustel ning rahvusvahelise õiguse üldpõhimõtteid järgides.

Inimene kaotas oma kodu. Kas see oligi kaotus üldistes huvides? Küsimärgid jäävad.

Riigikogu liige,
KE Lasnamäe piirkonna esinaine
OLGA SÕTNIK
kohtub valijatega Riigikogu hoones
(Lossi plats 1a)
laupäeval, 27. novembril kell 12.00.

Osaleda soovijail palun eelnevalt registreerida
KE Lasnamäe büroos telefonidel:
631 1631, 51 29 489, 52 80 796

Jüri Ratas tuleb Tartusse!

Teisipäeval, 30. novembril kell 17.30
kohtub Tartu Ülikooli Raamatukogus ruumis 243
tartlastega Riigikogu liige
Jüri Ratas.

Kõik poliitikaühilised on oodatud!

Valga Vene Gümnaasium homme!

Mis saab sajandipikkuse traditsiooniga koolist?

Jääb ta alles?

Rahvakoosolek kultuuri- ja huvikeskuses
neljapäeval, 25. novembril kell 18.00

Oodatud kõik huvilised!

Kutsutud Valga linnapea, aselinnapea,
linnavolikogu esimees, gümnaasiumi juhid.
Korraldab **Heimar Lenk**, 52 76782

**Noorte visioonifoorum
„Eesti tegijad 2018“**

Kandideeri lühiessega noorte visioonifoorumile „Eesti tegijad 2018“!

Arengufond

kuulutab välja konkursi kümnele
„Eesti tegijad 2018“ foorumi kohale, et leida üles
tulevased tegijad erinevatest
elualdkondadest.

**Foorumile kogunevad ärksad noored
6. detsembril Tallinnas**

Tutvutakse Kasvisiooni raames seni ekspertide ja otsustajate ringis tehtuga ning keskendutakse üheskoos mõjukaimate sammude leidmisele, mis meid unistuste Eesti suunas viiks. Visioonifoorumi eesmärk on kokku tuua erinevate elualdkondade tulevased liidrid, kes kümne aasta pärast teevad olulisi otsuseid majanduses, poliitikas ja kultuuris. Foorumil saab alustada tihedat koostööd Eesti tuleviku loomiseks ning välja käia innovaatilised ideed, millega tuleks juba praegu tegelema hakata. Konkursil osalemiseks tuleb saata lühiessee (kuni üks A4) aadressil erik@donnybrook.ee

Lisada vanus, organisatsioon/kool/ettevõte.

**Sergei Maasini
juubelikontserdid**

Kultuurikeskuses „Lindakivi“

**pühapäeval, 28. novembril kell 17
ning laupäeval, 4. detsembril kell 19**

Pilet 75 kr.

Toetab Lasnamäe Linnaosa Valitsus

Teade

19. novembril kohtus tartlastega Riigikogu liige Ain Seppik. Eelmises Kesknädalas ilmunud teade Malle Seppiku osalemise kohta kohtumisel oli ekslik. Vabandame kõigest südamest!

**Keskerakonna Tartu büroo
Kesknädala toimetis**

TV 14

29. DETSEMBER –
5. NOVEMBER

ESMASPÄEV, 29. NOVEMBER
00:00 Info TV
19:00 Tervisesaade. Laste
vaimne tervis
19:30 Soe tuba 2/4. Kuidas
soojus meie koju jõuab?
Autor Kalle Mihkels
20:00 Tallinna TV esitleb.
Südameilt ära.
20:15 Pealinnapilt
20:40 Riigikogu istung
00:00 Info TV

TEISIPÄEV, 30. NOVEMBER
00:00 Info TV
19:00 Eesti sport. Kokkuvõte
VII Eesti
spordikongressilt II
19:45 Pealinnapilt*
20:15 Tallinna TV esitleb.
Südameilt ära.
20:30 Riigikogu istung:
arupärimistele vasta-
mine ja avatud
mikrofon II
00:00 Info TV

KOLMAPÄEV, 1. DETSEMBER
00:00 Info TV
19:00 Pealinnapilt*
19:30 Tartu Rockiga
Shveitsis
20:00 TeleTallinn. Tallinna
Pressikeskuses on
linnapea Edgar
Savisaar. Otsesaade
21:15 Eike ja Peeter Ülevainu
dokumentaalfilm KÄED.
21:30 Tallinna visiooni-
konverentsil
22:30 Info TV

NELJAPÄEV, 2. DETSEMBER
00:00 Info TV
19:00 Tervisesaade.
Narkoprobleemid
19:30 Dokumentaalfilm
Eestlaste sajand
Tallinnas
20:30 Soe tuba 2/4* Kuidas
soojus meie koju jõuab?
Autor Kalle Mihkels*
21:00 Pealinnapilt*
21:30 TeleTallinn. Tallinna
Pressikeskuses on
linnapea Edgar
Savisaar*
22:45 Info TV

REEDE, 3. DETSEMBER
00:00 Info TV
19:00 "Sotsiaalne demo-
kraatia eile, täna ja
homme" Johannes
Mihkelsoni Keskuse
konverentsil
21:00 FIX - 7 aastat tagasi.
Kontserdisalvestus
Pärnus 2003
22:20 Dokumentaalfilm
Tallinnast
23:00 Info TV

LAUPÄEV, 4. DETSEMBER
00:00 Info TV
19:00 Soe tuba 1/4
19:30 Tartu Rockiga
Shveitsis
20:00 Soe tuba 2/4
20:30 Pealinnapilt*
21:00 Tallinna visiooni-
konverentsil
22:00 Tartu Fortum. Uuest
sooja- ja elektri
koostootmisjaamast.
22:30 Info TV

PÜHAPÄEV, 5. DETSEMBER
00:00 Info TV
19:00 TeleTallinn. Tallinna
Pressikeskuses on
linnapea Edgar
Savisaar*
20:15 Tervisesaade.
Narkoprobleemidest
20:45 Intervjuu tennisefilmide
autori Jaak Ulmanniga
21:00 Filmisari Eesti tennise
ajalugu.
23:00 Info TV

Kreenis meedia

Kellelegi pole enam saladus, et meedias on teatud poliitilised jõud eelistatud ja teised tõrjutud. Pole raske arvata, kes asub millisel positsioonil: taasiseisvumise järel paiskasid Skandinaaviamaade rahandusringkonnad vaba kapitali Eesti ripakil meediaturule, ostes ära mitu siinset väljaannet.

JÜRI KUKK
Kesk-Eesti Postipoisi
toimetaja

Ma ei väidagi, et Schibsted või mõni muu meediaomanik suunab, millest Eesti lehed peavad kirjutama, kuid seevõrra kindlamalt teeb seda kapitalile orienteeritud Reformierakond.

Opositsioonile vesi peale

Neis väljaannetes raske sõna saada. Ega neid lausa kõrvale heideta, kuid nende lood hoitakse sageli kaua kinni, kuni need aktuaalsuse kaotavad. Lugu paisatakse trükki, kui see juba naljanumbriks on muutunud. Tegemist on kaude „vee pealetõmbamisega“.

Reformierakonna puhul torkab silma laienev populism, mis on Siim Kallase päevist räägemaks muutunud. Tollal oli oravapartei puhul tegu oma kindla elektoraadi parteiga, nüüd on erakond oma tegelikust nišist väljunud ja püüab endale haarata kõige laiemat valijaskonda. See toob kaasa olukorra, kus lubadused käivad juba seinast sein, meeltmööda püütakse olla kõigile. Valitsusparteide inimesed võivad väljautlemistega komistada; opositsioon seda teha ei tohi, nad tambitakse kohe porri. Ka Rahvusringhääling näib enam kajastavat valitsusparteide seisukohti. Just sel nädalavahetusel jooksis mee-

Inimesed kardavad end Keskiga siduda

Hiljuti helistas küsituleja ühele Järvamaa inimesele, küsides tema poliitiliste eelistuste kohta. Kuuldes, et tegu on Keskerakonna toetajaga, väitis helistaja, et kahjuks on Järvamaa küsitlusarv juba täis, ja jättis toetuse kirja panemata. Kasel kombel saab eelistusi ära solkida.

Keskerakonna materdamine käib juba sedavõrd ulatuslikult, et inimesed kardavad ennast selle poliitilise jõuga siduda, eriti kui töödandjaks on Isamaaliidu või Reformierakonna juhitud omavalitsus. Ega Reformierakonnas polegi rumalad inimesed: suurelt ei valetatagi, aktuaalsed teemad

lihtsalt vaikitakse maha, selle asemel lähevad käiku pseudo-teemad, mida on mugav kohe justkui ära lahendada ja plusspunkte võtta. Peaminister Andrus Ansipi suur eelis on, et kriis on ülemaailmne, muidu oleks viie rikkama riigi sekka jõudmise lubadus juba ammu valitsuse kirstunaelaks saanud. Euro seljas valimisvõidule purjetamine parempoolseid eriti ei päästa, sest hinnatõus on juba eelnevalt liiga räige olnud.

Reform ei suuda seista rahva eest

Lisaks näitab kriis eurotsoonis, et ühishraha pole mingi päästerõngas. Jääb loota, et kui algab ametlik valimiskampaania, siis saavad sõna mitte ain-

ult väljavalitud, vaid debattides pole vahet, kas tegu on opositsiooni esindaja või valitsuspartei tegelasega. Ja kui tulevad valimised, siis pole inimestel mitte haugi mälu, kes äsja lanti haaranuna võtab vabanes sellest uuesti kinni.

Ameeriklased valisid omal ajal tagasi ennast arenemisvõimetuna näidanud George W. Bushi, itaallased valivad alati tagasi skandaalse Silvio Berlusconi. Ärgem valigem ometi tagasi Andrus Ansipit ja tema Reformierakonda, kes on näidanud suutmatust rahva eest seista.

From: Anneli Aasmäe [mailto:anneli.aasmae@maaleht.ee]
Sent: Friday, January 15, 2010 9:51 AM
To: Marika Tuus
Subject: Re: tuus

Tere!

Aitäh kaastöö eest!

Kahjuks ei pea ma kõnealuse artikli avaldamist võimalikuks, mis ei tähenda, et mõni teine Teie kirjutis ei võiks edaspidi lehes ilmuda. Aga oleks tore, kui arvamuskirjeldus sisaldaks uusi seisukohti ja/või ideid, midagi sellist, mis on lugejatele uudiseks ja annaks neile olulist teavet, pakuks probleemidele uue nurga alt lahendusi.

Kõike kaunist soovides
Anneli Aasmäe,
Maalehe arvamustoimetaja
tel 6613321, 5204000

Friday, January 15, 2010, 7:50:18 AM, kirjutasite:

> Tere ja kena aastat! Kas ma saan loota, et te mu loo avaldate? Arvan, et tasakaalustatuse mõttes ja vastandina meie peavoolumeediale oleks see ikkagi oluline. Ehk vastaksite mulle, sest ma ei taha seda lugu seisma jätta, sahtlisse kirjutamisel pole ju suurt mõtet. Parimatega Marika Tuus.

MEILIKIRJAVAHETUS: Ülal näide selle kohta, mismoodi üks või teine peavoolumeedia väljaanne ütleb ära Keskerakonna poliitikule: Marika Tuus on palunud Maalehelt võimalust avaldada seal tema kirjutis. Palvele vastab toimetaja Anneli Aasmäe, öeldes, et Tuusi artikkel ei sisalda "uusi ideid". Sarnase vastuse sai samalt lehelt näiteks ka Vilja Savisaar, kui ta kirjutas esimest korda Eesti publikule oma uuest tööst Euroopa Parlamendis. Ka sel puhul ei leidunud väidetavalt "uusi ideid". Tuus muide saatis sama artikli hiljem Postimehele, ja sai sealt samalaadse vastuse. Ilmselt sisaldavad "uusi ideid" kõik meie valitsusväljaanded iga päev, ilma Tuuside ja Savisaarteta.

Kust hangib informatsiooni telefonisaatesse helistaja?

Statistikahuvilised tegid oma tööd esmaspäeval, 22. novembril ja kuulasid, milliste meediakanalite jälgijad helistavad Kuku raadio „Vox Populi“ telefonisaatesse. Kuigi tulemustest ei saa teha kaugeleulatuvaid järeldusi, näitab kujunenud pilt siiski üht-teist selle kohta, missuguse meediaväljaande toetajad on aktiivsed helistajad.

Tulemus tuli järgmine:

Kuku raadio – 6 poolthäält, Postimees – 4, Eesti Päevaleht – 4, Eesti Ekspress – 4, Öhtuleht – 4, Kesknädal – 3, Nõmme raadio – 3, ETV – 2, Maaleht – 2, Äripäev – 1, Kanal2 – 1, Delfi – 1, TV3 – 1

Seega saab „Vox Populi“ keskmine helistaja põhiliselt oma informatsiooni Postimehest. Delfi lugejad üllatuslikult ei ole aktiivsed helistajad. Muud järeldused võib teha igaüks ise! **Kn**

KESKERAKONNA PÕHJA-TALLINNA PIIRKONNA JÕULUPUU

NELJAPÄEV, 09. DETSEMBER 2010.A. KELL 18:00
SALME KULTUURIKESKUSES (SALME 12).
Täpsem informatsioon 53 001 715.

Osalustasu 100.-

Tagakiusamine, tapmisähvardused ja vaimne terror

Tõnu Trubetsky pressiteade

Seoses tagakiusamise, tapmisähvarduste ja vaimse terroriga olen otsustanud lahkuda Keskerakonnast ja vähemalt mõneks ajaks ka poliitikast. Põhjused on niisiis isiklikud. Keskerakonna poliitika on mulle endiselt sümpaatne. Siiski olen huvitatud suuremast sõltumatusest, mida erakonda kuulumine mingil määral piirab.

Palju tänu vanadele sõpradele ning sõpradele Keskerakonnast, samuti Keskerakonna Kultuurikogule ja Kesknõrtele, kes on mind toetanud! Ja võib-olla on õigus ka neil, kes arvavad, et ma ei sobi poliitikasse.

Laupäev, 20. november 2010.

Tõnu Trubetsky

Toimetusele: Kesknädalal kommentaare ei ole. Loe meie 29. septembri erinumbrit „Tõnu Trubetsky: Lähen ja naeran“.

Mis küll Eestis toimub?

Laupäevaõhtu tõi mulle üllatava ning kurva sõnumi – muusik Tõnu Trubetsky on otsustanud Keskerakonnast lahkuda. Laialisaadetud pressiteates ütleb Tõnu, et lahkub Keskerakonnast ning vähemalt mõneks ajaks ka poliitikast seoses tagakiusamise, tapmisähvarduste ja vaimse terroriga.

PRIIT TOOBAL
Keskerakonna peasekretär

Need põhjused kõlavad õvastavalt ning tekitavad õigustatud küsimuse: mis küll Eestis toimub?

Meie põhiseadus

sätetab, et poliitilise vihkamise õhutamine on seadusega keelatud ja karistatav. Samuti on põhiseaduse kohaselt igalühel õigus jääda truuks oma arvamustele ja veendumustele ning kedagi ei tohi sundida neid

muutma.

Küllap Tõnu arvestas Keskerakonda astudes, et tuntud inimesena satub ta avalikkuse tähelepanu ja ka mõningase kriitika alla. Seda aga, et erakonda kuulumine lõpeb inimese terroriseerimisega nende poolt, kellele see ei meeldi või kes sellest aru ei saa, ei osanud keegi isegi unes näha. Mingil põhjusel võtsid teatud inimesed endale õiguse tuntud muusikut kritiseerimise asemel lausa laimata ning avalikult mõnitada. See on vale ning ebamoraalne. Loomulikult on õigus välja öelda oma arvamus, aga seda ei ole lubatud teha, ärgitades poriga loopimisele ja vihkamisele.

Nii nagu ütles Enn Eesmaa,

Keskerakonna aseesimees, on Tõnuga juhtunu märgiks sellest, et midagi on lahti demokraatia ja meediaga.

Tõepoolest, midagi on lahti – Euroopa ja euroopaliku käitumise suunas arenemise asemel liigub Eesti hoopiski kusagile ebamäärasusse, sinna, kus on olemas „õige arvamus“ ja „vale arvamus“. Ning nn vale arvamus tunnistamine toob kaasa karmi karistuse ja hukkamõistu.

Selline vihkamist ja hukkamõistu täis türannia ei ole jätkusuutlik, vaid kukub kokku iseenese kurjuse raskuse all.

Vahel on keeruline

ahendada küsimust, kus jookseb piir õigustatud kriitika ja alusetu laimu vahel. Siinkohal peabki olema reguleerijaks avalik sõna – meedia, mis eri arvamus vahendab. Kui aga meedia ei suuda või ei taha seda piiri tõmmata, siis on ühiskonnas korra hoidmiseks vaja sekkuda seadustega. Laimu paisudes peab võtma vastutusele need, kes on selle algatajateks ja levitajateks.

Peaaegu ääretult oluliseks,

et avalikult mõistetakse hukka see, mis Tõnu Trubetskyga korda saadeti. Mingit õigustust pole ja ei saa kunagi olema

tagakiusamisel, (tapmis)ähvardustel ja vaimse terroril. Kui sellesse suhtutakse kergekäeliselt ning sarkasmiga, siis annab signaali samasuguse käitumise jätkumiseks ka edaspidi.

Siin on oht kogu poliitikale – selline õudus võib hakata tabama valimatult kõiki inimesi, kes astuvad ükskõik millisesse erakonda. Selle tulemuseks on aga ühiskonna lagunemine ja lõhestumine, ning küsimärgi alla satub Eesti püsijäämine.

Laimajad ja vihkamise õhutajad

hõõruvad nüüd käsi, sest tunnevad end rahuldalt – muusik Tõnu Trubetsky lahkub Keskerakonnast ja poliitikast. Sellega anti tuge üldisele vihkamisele, sallimatusele ja lõhestumisele. Pöördun erakondade peasekretäride poole saamaks sõnumit, mis väljendab vastuseisu säärasele käitumisele, nüüd ja edaspidi.

Esmaspäeval,
22. novembril 2010

Vastused

Arvan samuti, et vabadus ja arvamuste- ning veendumustevabadus on väga tähtsad, ning mitte vaid erakonnad ei pea selle kaitsele olema – see on kõikide inimeste põhiõigus. Nagu on õigus astuda erakonda ja sealt lahkuda.

Kristen Michal
Reformierakonna peasekretär

Teise juristina ühines Michali seisukohaga ka Ain Kabal Roheliste erakonna peasekretär

Toimetusele: Kesknädala trükkimineku hetkeks ei olnud IRL-i, SDE ja Rahvaliidu peasekretärid Toobalile vastanud.

Laine Jänes on kahjustanud Eesti mainet

Keskerakonna Kultuurikogu märkis 16. novembril, et kultuuriminister Laine Jänese käitumine Eesti Riikliku Sümfooniaorkestri (ERSO) asjus on olnud ebapädev ning tugevasti kahjustanud Eesti mainet.

„Maestro Neeme Järvi nimetab tänases Postimehes ERSO ümber toimuvat riiklikuks kuriteoks. Pole ka midagi imestada – reformierakondlasest kultuuriminister Laine Jänes tegeleb ainult kultuuriväliste intriigide punumisega, oma tegevuse õigustamisega ning kultuurijuhtide süüdistamisega,“ leiab KE Kultuurikogu. Kultuurikogu sõnul leidis

endine kultuuriminister samast erakonnast, Signe Kivi, eneses riigimehelikkust ning astus ametist tagasi märksa väiksema kuriteo ilmnemisel – kui Kultuurkapitalist kadusid mõned miljonid kroonid. „Praegu tekitatud kahju Eesti kultuurile jaterve Eesti mainele on aga oluliselt suurem. See kahju on rahas hindamatu. Jänes on politiseerinud armu- tult spordi, lisaks mäletavad

paljud ebaseaduslikult, mida tekitas ministri trügimine kümneid tuhandeid harrastus- lauljaid ühendanud üldrahvaliku laulupeo dirigendipulti. Nüüd siis proovitakse kätt Eesti rahvuskultuuri lipulaeva juhtimise ümberkorraldamisega.“

„Oleme loonud koos kultuuriga seotud või sellest huvitatud inimestega Keskerakonna Kultuurikogu, mille üheks eesmärgiks on kujundada seisukohti kultuuriga seotud poliitilistes küsimustes. Kultuurikogu arutleb kindlasti ministri käitumise üle – tun-

neme Eesti kultuuri ja ERSO pärast muret nüüd ja edaspidi,“ ütles muusik Tõnu Trubetsky, üks Kultuurikogu asutajatest.

Keskerakonna Kultuurikogu asutajaliikmed on ka Riho Röömus, Raivo Raave, Ülle Raave, Märt Maiste, Katrin Siska, Arvo Haug, Toomas Loo, Raivo Palmaru, Enn Eesmaa, Rein Ratas, Aivo Toomistu, Raivo Tammus, Jüri Raudsepp, Kalle Mikkels, Artur Granström, Lea Kuldsepp, Tõnis Kipper, Aime Lutsar ja Jaan Lutsar.

TRUBETSKY ROCK'N'ROLL CIRCUS!

VENNASKOND - punk rock
CHARLEKAS - mustkunst
HAZY DAZE - punk rock
FISH ON FIRE - punk rock
FUCKTOR - punk rock

THE FLOWERS OF ROMANCE - punk rock

DRESS CODE - the red carpet premiere

27. NOVEMBER
VILJANDI
PUHAS KULD (Lossi 15)
KELL 20:00

Anna kutse sõbrale edasi!

Nädala juubilar VOLDEMAR PANSO 90

Õnn ei saa olla igavene. Õnnele peab midagi eelnema ja midagi järgnema. Pidev saab olla ainult taotlus õnnele, mis iseenesest on vaid õnnestuste katkendlik ahel.

Voldemar Panso „Portreed minus ja minu ümber“, 1975

Igal hommikul lähen tööle mööda Toom-Kooli tänavat ning, möödudes Eesti Muusika- ja Teatriakadeemia lavakunstkoolist ehk rahvakeeli „lavakast“, tervitan mõttes selle seinalt alla vaatavat Voldemar Pansot. Välismaalased armastavad tolle skulptuuri all pildistada, riputades Panso väljasirutatud käe sõrmede külge küll kotte, küll vihmavarje. Pikemad mehed suruvad Pansol kätt. Keegi neist ei tea Pansost midagi ning, kuulunud ära giidi seletuse, et see on ühe Eesti andekaima näitleja, lavastaja ja lavakunstiõpetaja mälestusmärk, ütlevad enamasti „Ahhha!“ ning lasevad oma sõpradel ennast siis ka balletikooli ning seejärel Toomkiriku ees pildistada.

Meie jaoks tähendab aga Voldemar Panso nimi enam-vähem sama, mis sõnaühend „eesti teater“. Panso polnud vaid hea näitleja ega geniaalne lavastaja. Küllalt palju teisisi häid näitlejaid on eesti teatris olnud ja on praegugi. Kusjuures tõeliselt suureks

näitlejaks Panso ei saanudki – öeldakse, et ta oli liiga teatraalne. Ka lavastajaid on olnud enne ja ka pärast Pansot küllalt. Kui rääkida Pansost kui teatripedagoogist, siis tema vormis 20 aasta jooksul terve põlvkonna esmaklassilisi näitlejaid, ent samas ei saa ka teiste koolitajate tööd alahinnata, pealegi on mitmed tema õpilased kurnud, et Panso pühendas neile liiga vähe aega. Peale kõige oli ta veel dramaturg ja kirjamees... Ei, Pansot ei ole võimalik osadeks prepeareerida – ta oli tervik, ainulaadne nähtus. Panso on kohe kindlasti too kultuurifenomen, mis on andnud 1960.-1970. aastate eesti teatrile oma näo ning lükanud selle teatud suunas liikuma. Tema mõju võib tunda veel praegugi – kuni on elus veel kasvõi üksainus tema õpilastest või siis õpilaste õpilastest.

Voldemar Panso sündis 30. novembril 1920 Siberis Tomski linnas. Ta lõpetas 1938. aastal Nõmme Gümnaasiumi ning omandas 1941. aastal Tallinna Riiklikus Lavakunstkoolis näitlejakutse. Tema õpetajaks oli Eesti teatrihiid Ants Lauter. Algas töö Eesti Draamateatris, mille hingekirjas Panso oli näitlejana kuni 1950. aastani. Näitlejaamet jäi laiale natuurile kitsaks, ning Panso siirdus õppima Moskvasse. 1955. a.

lõpetas ta Lunatšarski-nimelise Riikliku Teatrikunstnstituudi (GITIS), kus tema juhendajateks olid NSV Liidu rahvakunstnik Andrei Popov ja Vene NFSV rahvakunstnik Maria Knebel. 1958–1965 oli Panso GITIS-es aspirantuuris, saades 1965. a. kunstiteaduste kandidaadi kraadi. Ühtaegu töötas ta Eesti Draamateatris lavastajana ning alates 1957. aastast juhatas Tallinna Konservatooriumi lavakunstkateedrit ehk

„lavakat“, mis tegelikult oligi Panso enda loodud. Panso teatrikooli esimese lennu lõpetajate hulgast tulid sellised meisterlikud lavajõud nagu näiteks Jaan Saul ja Mikk Mikiver, samuti ka Tõnu Aav ja Aarne Üksküla - ainsad veel täna elus olevad selle lennu meesnäitlejad. Naised peavad elus paremini vastu - neist on veel tegutemas Meeli Sööt, Linda Olmaru, Ines Aru, Sirje Raudsik, Maila Rästas ja Siina Üksküla.

1965. aasta 13. augustil moodustati Eesti NSV Riiklik Noorsooteater. Uue teatri peanäitejuhiks sai tolleks ajaks juba kaks tublide noorte näitlejate parve välja lennutanud Voldemar Panso, kunstnikuks aga tema truud „paaris-aerutaja elumere lainetel“ Mari-Liis Küla. Panso töötas Noorsooteatris kuni ta 1970. aastal kutsuti Draamateatri peanäitejuhiks.

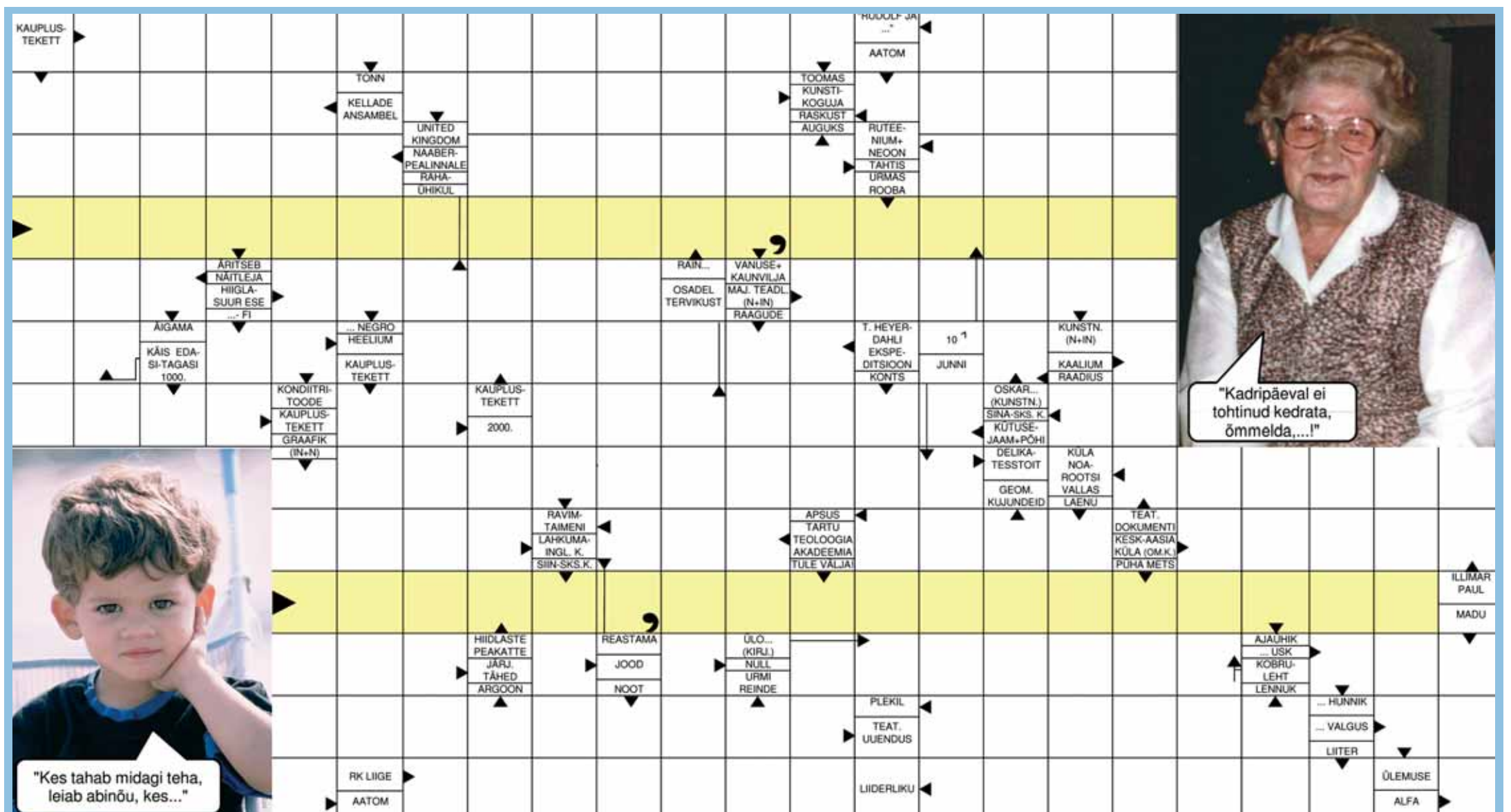
Panso tõusis oma loomingulise tippu Hruštšovi „sulapeeroodil“. Tema lavastused olid uudsed ja fantaasiaküllased. Vanematel teatrikõlastajatel on siiani meeles Juhan Smuuli „Lea“ ja „Kihnu Jõnn“, Panso poolt A. H. Tammsaare „Tõe ja õiguse“ põhjal tehtud dramatiseeringud „Inimene ja jumal“ ning „Inimene ja inimene“, aga ka paljud teised lavastused.

Panso filmirollidest on loomulikult võimsaim Toomas Joller esimeses Eesti Televisiooni mängufilmis „Näitleja Joller“. Stsenariumi kirjutas oma samanimelise jutustuse põhjal Panso ise. Suuresti autobiograafiline teos heidab valgust ka Panso enda isiksuse kujunemisele napsi- ja naljalambesest boheemlasest suureks ja sügavaks kunstnikuks ning teatripedagoogiks. Peale kõige muu on Panso avaldanud huvitavaid reisilugusid, humoorikaid vesteid, inimestesse süveneva paeluva

portreeraamatu „Portreed minus ja minu ümber“ ja teatri-alase uurimusteose „Töö ja talent näitleja loomingus“. Mõni aeg tagasi nägid trüki-valgust päevikud, mida Panso oli pidanud alates 11. eluaastast. Tõsi küll, päevikud lõpevad 1956. aasta jaanipäevaga ning paljudel on sellest kole kahju, sest kes teab mis pikantseid asju Panso oma elu kõrgperioodi kohta võis kirjutada.

Panso oli äärmiselt mitmekülgne inimene, kes tegeles korraga terve hulga asjadega: juhtis lavakunstkateedrit, oli teatri peanäitejuht ja lavastas näidendeid, mängis nii teatrilaval kui ka filmis, kirjutas raamatuid, tegi teadust ning andus oma põhikirele – reisimisele. Paljud tema õpilased ja kolleegid polnud sellega rahul: nad leidsid, et Panso ei pööra neile piisavalt tähelepanu. Tema aga käitus alati omaenda juhtlause järgi: „Parem kirkaltelus läbi põleda, kui keskpäraselt end elust läbi vedada.“ Loomulikult lõhkusid selline pingeline üsna ebaterved eluviisid teatrimehetervist. Oma elu viimased aastad oli Panso tõsiselt hädas südamega, ning 27. detsembril 1977, olles vähem kui kuu aega tagasi saanud 57-aastaseks, põleski ta läbi.

Ivari Vee

Ristsõna:
JAANUS KÕRV

Vanaema: "Kadripäeval ei tohtinud kedrata, õmmelda...!" " ... lammaid niita, kududa!"
Laps: "Kes tahab midagi teha, leiab abinõu, kes...!" " ... ei taha, leiab põhjuse."